

RĒZEKNES
NOVADS

REĢIONĀLIE
PROJEKTI

Rēzeknes novada Ozolaines pagasta
Pleikšņu ciema teritorijas lokālplānojums,
ar kuru groza teritorijas plānojumu

VIDES PĀRSKATS

2023

SATURA RĀDĪTĀJS

Ievads	3
1. Lokālpilnoņuma sastāvs, izstrādes mērķi un saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	4
1.1. Lokālpilnoņuma sastāvs	4
1.2. Izstrādes mērķis un uzdevumi	5
1.3. Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	6
2. Sagatavošanas procedūra, iesaistītās institūcijas un sabiedrības līdzdalība	7
2.1. Sagatavošanas procedūra	7
2.2. Iesaistītās institūcijas	9
2.3. Sabiedrības līdzdalība	10
3. Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi	12
3.1. Starptautiskie un ES vides aizsardzības mērķi	12
3.2. Nacionālie vides aizsardzības mērķi	15
4. Esošais vides stāvoklis un iespējamā attīstība, ja lokālpilnoņums netiktu īstenots	20
4.1. Esošais vides stāvoklis	20
4.2. Iespējamā attīstība, ja lokālpilnoņums netiktu īstenots	21
5. Plānošanas dokumenta īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums	23
5.1. Gaisa kvalitāte un vides troksnis	24
5.2. Bioloģiskā daudzveidība un dabas pamatnes teritorijas	27
5.3. Augsnes un grunts piesārņojums	28
5.4. Virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojums un plūdu riski	30
6. Risinājumi būtiskāko ietekmju novēršanai un samazināšanai	33
7. Īss iespējamo alternatīvu izvēles pamatojums un SIVN izstrādes būtiskākās problēmas	37
7.1. Alternatīvas un to izvēles pamatojums	37
7.2. SIVN izstrādes būtiskākās problēmas	39
8. Iespējamie kompensējošie pasākumi	40
9. Plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes	41
10. Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai	42
11. Kopsavilkums	43

IEVADS

Rēzeknes novada Ozolaines pagasta Pleikšņu ciema teritorijas lokālpārplānojuma, ar kuru groza teritorijas plānojumu (turpmāk - Pleikšņu ciema LP) izstrāde uzsākta saskaņā ar Rēzeknes novada domes 2021. gada 15. aprīļa lēmumu "Par Rēzeknes novada Ozolaines pagasta Pleikšņu ciema teritorijas lokālpārplānojuma, ar kuru groza teritorijas plānojumu, izstrādes uzsākšanu" (prot. Nr.8, 31.§) un apstiprināto darba uzdevumu.¹

Atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk - VPVB) 2021. gada 21.jūnija lēmumam Nr.4-02/61 "Par stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu", lai novērtētu Pleikšņu ciema LP iespējamo būtisko ietekmi uz vidi, plānošanas dokumentam veikts **stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums** (turpmāk - SIVN), kura ietvaros sagatavots **Vides pārskats**.

Vides pārskatā analizēta plānošanas dokumenta atbilstība izvirzītajiem starptautiskajiem un nacionālajiem vides aizsardzības politikas mērķiem un kritērijiem, spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, kā arī vērtēti lokālpārplānojuma risinājumi attiecībā uz prasībām teritorijas izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā funkcionālais zonējums, publiskā, transporta un inženiertehniskā infrastruktūra, apgrūtinātās teritorijas un objekti, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kā arī citi noteiktie Pleikšņu ciema teritorijas izmantošanas nosacījumi.

Vispārējo pieeju stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādē nosaka SIVN procedūru **reglamentējošie normatīvie akti** - likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu"² un uz minētā likuma pamata izdotie 23.03.2004. Ministru Kabineta noteikumi Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums"³, (turpmāk - MK noteikumi Nr.157). Ar šiem normatīvajiem aktiem Latvijā ir pārņemta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK "Par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu".

Vides pārskatu Pleikšņu ciema LP izstrādāja telpiskās attīstības plānošanas uzņēmums SIA "**Reģionālie projekti**" (vides speciāliste - Santa Pētersone), Rēzeknes novada pašvaldība Attīstības plānošanas nodaļas vadībā.

Dokuments sagatavots ņemot vērā reglamentējošo normatīvo aktu prasības, VPVB un citu atbildīgo institūciju rekomendācijas.

2024. gada 22. janvārī saņemts VPVB atzinums Nr.4-03/3/2024, ka **Vides pārskats** kopumā **atbilst normatīvo aktu prasībām** ar rekomendācijām pie lokālpārplānojuma īstenošanas.

¹ 1.pielikums Rēzeknes novada domes 15.04.2021. lēmumam (protokols Nr.8, 31.§, 3.punkts)

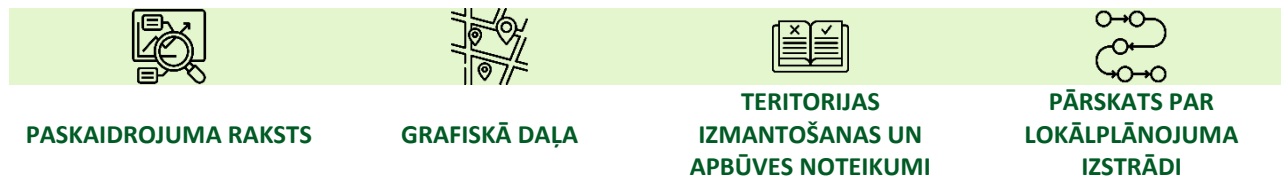
² Pieņemts 14.10.2008., ar grozījumiem, kas spēkā ar 17.06.2020.

³ Ar grozījumiem, kas spēkā ar 09.12.2016.

1. LOKĀLPLĀNOJUMA SASTĀVS, IZSTRĀDES MĒRĶI UN SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

1.1. Lokālpilānojuma sastāvs

Pleikšņu ciema lokālpilānojumu veido četras sadaļas. Teritorijas plānojuma **Grafiskā daļa** un **TIAN** tiek apstiprināti kā **pašvaldības saistošie noteikumi**.

PASKAIDROJUMA RAKSTS sastāv no diviem sējumiem. *1. sējumā "Teritorijas pašreizējā izmantošana un attīstības priekšnosacījumi"* sniegts lokālpilānojuma teritorijas pašreizējas izmantošanas apraksts un funkcionāli telpiskā analīze (vispārīgs un dabas vides, tai skaitā arī vides kvalitātes, teritorijas pārvaldības - transporta un inženiertehniskā infrastruktūra, adresācija u.c.) raksturojums. Konstatēti Pleikšņu ciema teritorijas attīstības priekšnosacījumi un būtiskākās risināmās problēmas. *2. sējumā "Teritorijas attīstības risinājumi"* iekļauti Pleikšņu ciema attīstības scenāriji un lokālpilānojuma risinājumu apraksts (funkcionālais zonējums, teritorijas ar īpašiem noteikumiem, satiksmes organizācijas, tai skaitā ielu kategoriju un sarkano līniju, inženiertehniskās apgādes un adresācijas priekšlikumi, apgrūtinātās teritorijas un objekti u.c.). Sniegts risinājumu pamatojums, tai skaitā Rēzeknes novada teritorijas plānojuma grozījumu pamatojums un atbilstība hierarhiski augstākajai Rēzeknes novada ilgtermiņīgās attīstības stratēģijai. Vizuālai uztveramībai, abi sējumi papildināti ar pielikumiem - kartogrāfiskajiem materiāliem (kartēm) un citas informācijas pielikumiem.

GRAFISKĀ DAĻA sastāv no trijām kartēm - "*Lokālpilānojuma teritorijas funkcionālais zonējums*", "*Sarkano līniju plāns*" un "*Ielu šķērsprofili*". Kartēs attēlots un/vai noteikts teritorijas funkcionālais zonējums, teritorijas ar īpašiem noteikumiem (turpmāk - TIN), satiksmes organizācija (transporta attīstības plāns), tai skaitā Pleikšņu ciema ielu shēma, ielu kategorijas un sarkanās līnijas, rekomendējamie raksturīgie ielu šķērsprofili, maģistrālo inženiertīklu risinājumi, apgrūtinātās teritorijas un objekti, kuriem aizsargjoslas nosaka saskaņā ar normatīvajiem aktiem par apgrūtinātajām teritorijām lokālpilānojuma izstrādes specifikācijā, citas teritorijas un objekti. Grafiskā daļa sagatavota Latvijas ģeodēziskajā koordinātu sistēmā LKS-92 TM un Latvijas normālo augstumu sistēmā LAS-2000,5 izstrādātas topogrāfiskās kartes ar mēroga noteiktību 1:10 000 un nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistra informācijas.

TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMOS (turpmāk - TIAN) noteiktas vispārīgas prasības Pleikšņu ciema teritorijas izmantošanai un apbūvei - transporta infrastruktūrai, inženiertehniskās apgādes tīkliem un objektiem, apbūves, labiekārtojuma un vides pieejamības veidošanai, vides risku samazināšanai, aprobežojumi, kā arī nosacījumi lokālpilānojuma teritorijā noteiktajām TIN. Lokālpilānojuma TIAN saglabā Rēzeknes novada teritorijas plānojumā noteiktās prasības teritorijas izmantošanai un apbūves parametriem Pleikšņu ciema teritorijas funkcionālajās zonās DzS1, DzM, P, DA, DA1, L1, TR, TA, R, M, Ū, izslēdzot ar lokālpilānojuma teritorijas attīstībai neatbilstošos (ar vides risku saistītos) teritorijas izmantošanas veidus.

PĀRSKATĀ PAR LOKĀLPLĀNOJUMA IZSTRĀDES PROCESU apkopoti dokumenti par lokālpilānojuma izstrādes procesu - pašvaldības lēmumi, darba uzdevums, institūciju nosacījumi un atzinumi par lokālpilānojuma redakciju/ām, publiskās apspriešanas dokumenti - paziņojumi, publikācijas, izstrādes darba grupu kopsavilkumi, sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokoli un citi lokālpilānojuma izstrādes materiāli.

Pleikšņu ciema LP risinājumu aprakstu skatīt *Paskaidrojuma raksta 2. sējumā "Teritorijas attīstības risinājumi"*.

1.2. Izstrādes mērķis un uzdevumi

Saskaņā ar darba uzdevumu⁴ lokālpilnvarojuma izstrādes **mērķis** ir Rēzeknes novada teritorijas plānojuma detalizēšana, radot priekšnoteikumus Rēzeknes novada Ozolaines pagasta Pleikšņu ciema **teritorijas ilgtspējīgai izmantošanai un pievilcīgas dzīves vides veidošanai ciema vidē, paredzot transporta infrastruktūras attīstību un tehniskās infrastruktūras sakārtošanu.**

Lokālpilnvarojuma izstrādei definētie **uzdevumi**:

- Veikt esošā transporta un satiksmes dalībnieku (autotransports, sabiedriskais transports, gājēji, riteņbraucēji) kustību virzienu izpēti un sniegt risinājumus ērtai un drošai piekļuvei lokālpilnvarojuma teritorijai un kustībai tajā. Izstrādājot transporta infrastruktūras risinājumus, jānodrošina iekšējā ielu tīkla optimāla sasaiste ar ārējo autoceļu tīklu;
- Izstrādāt lokālpilnvarojuma teritorijas perspektīvos transporta plūsmas organizācijas un infrastruktūras attīstības risinājumus (tai skaitā iekšējo ielu tīkla shēmu), atrisinot piekļūšanas iespējas un norādot plānotās pievienojumu vietas valsts vai pašvaldību autoceļiem un Rēzeknes pilsētas ielām;
- Plānojot transporta plūsmas organizāciju lokālpilnvarojuma teritorijā, jāparedz normatīviem atbilstoša transporta infrastruktūra dzīvojamās apbūves teritorijas funkcionēšanai, apkalpojošā un operatīvā transporta kustības nodrošināšanai;
- Veidojot iekšējo ielu tīklu, ņemt vērā pastāvošos un ikdienā lietotos ielu, kā arī dārzkopību teritoriju nosaukumus, izstrādāt shēmu un risinājumus pārdomātai un strukturētai adresācijas sistēmai;
- Projektēt lokālpilnvarojuma teritorijas ielu tīkla sarkanās līnijas un izstrādāt ielu sarkano līniju plānu, ielu šķērsprofilus;
- Izvērtēt esošās inženiertehniskās infrastruktūras izvietojuma un nodrošinājuma atbilstību teritorijas perspektīvajai attīstībai;
- Noteikt nepieciešamo perspektīvo inženiertehniskās apgādes tīklu, būvju nodrošinājumu un izvietojumu, izstrādājot galveno inženiertīklu (energoapgādes, ūdensapgādes un sadzīves notekūdeņu savākšanas sistēmas (centralizētas vai decentralizētas), lietuvu ūdeņu novadīšanas sistēmas) attīstības shēmas. Inženierkomunikāciju risinājumus izstrādāt saskaņā ar inženierkomunikāciju turētāju sniegtajiem nosacījumiem (ja to pieļauj ielu sarkano līniju platums un nosacījumi ir atbilstoši lokālpilnvarojuma detalizācijai), ņemot vērā vides aizsardzības jautājumus reglamentējošo un citu normatīvo aktu prasības;
- Veikt lokālpilnvarojuma teritorijas gruntsūdeņu stāvokļa novērtējumu (t.sk. ūdens kvalitātes rādītāji). Pēc iegūtajiem rezultātiem, izvērtēt teritorijas ietekmi uz vidi, noteikt risinājumus ūdensapgādes un videi drošas sadzīves kanalizācijas sistēmas nodrošinājumam;
- Atbilstoši mēroga noteiktībai precizēt apgrūtināto teritoriju un objektu, kuriem nosakāmas aizsargjoslas, atrašanās vietas;

⁴ 1.pielikums Rēzeknes novada domes 15.04.2021. lēmumam (protokols Nr.8, 31.§, 3.punkts)

- Izstrādāt atkritumu apsaimniekošanas attīstības shēmu (atkritumu savākšanas un atkritumu šķirošanas punkti u.c.);
- Lokālpārvaldības teritorijā paredzēt un sniegt priekšlikumus publiskās ārtelpas teritorijas izvietojumam (publiski pieejamas sporta, atpūtas vietas, rotaļu laukumi, dabas teritorijas u.c.);
- Pamatojoties uz saņemtajiem privātpersonu iesniegumiem, inženierkomunikāciju koridoriem, projektētajām ceļu/ielu sarkanajām līnijām un citiem lokālpārvaldības risinājumiem, izvērtēt un precizēt teritorijas plānojumā noteikto funkcionālo zonējumu. Nepieciešamības gadījumā var tikt grozīts teritorijas plānojumā noteiktais funkcionālais zonējums ar nosacījumu, ka funkcionālais zonējums netiek mainīts uz Rūpnieciskās apbūves teritoriju (R);
- Precizēt teritorijas plānojumā noteikto funkcionālo zonu teritorijas izmantošanas nosacījumus, apbūves parametrus un tajā atļautos izmantošanas veidus;
- Pirms lokālpārvaldības redakcijas izstrādes veikt normatīvajos aktos paredzētās konsultācijas ar institūcijām un pieprasīt Vides pārvaldības valsts birojam izvērtēt Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanas nepieciešamību teritorijas lokālpārvaldības izstrādei;
- Ja pieņemts lēmums par Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu, nodrošināt Vides pārskata izstrādi un sagatavot lokālpārvaldības redakciju atbilstoši Vides pārskatā ietvertajiem ieteikumiem. Vides pārskata publisko paspiešanu apvienot ar lokālpārvaldības 1.redakcijas publisko apspriešanu;
- Izstrādāt lokālpārvaldības projekta redakcijas atbilstoši normatīvo aktu prasībām, Rēzeknes novada domes pieņemtajiem lēmumiem, institūciju nosacījumiem un atzinumiem.

1.3. Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

Kopsavilkumu par Rēzeknes novada pašvaldības spēkā esošajiem attīstības plānošanas dokumentiem - **Rēzeknes valstspilsētas un Rēzeknes novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2035.gadam, Rēzeknes novada teritorijas plānojumu un Rēzeknes valstspilsētas un Rēzeknes novada attīstības programmu 2023.-2029.gadam** un nozīmīgākos uz Pleikšņu ciema LP attiecināmos uzstādījumus skatīt *Paskaidrojuma raksta 1.sējumā "Teritorijas pašreizējā izmantošana un attīstības priekšnosacījumi" (nodaļa 1.5. "Attīstības ieceres plānošanas dokumentos") un 2.sējumā (nodaļa 2.7. "Risinājumu atbilstība ilgtspējīgas attīstības stratēģijai")*

2. SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA, IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS UN SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA

2.1. Sagatavošanas procedūra

SIVN procesā ir ievērotas vairākas stadijas: 1) **Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma veida un apjoma apzināšana** un 2) **Vides pārskata sagatavošana**.

Pleikšņu ciema LP SIVN procedūra veikta un vides pārskats sagatavots saskaņā ar likumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" un MK noteikumiem Nr.157, pamatojoties uz VPVB 21.06.2021. lēmumu 4-02/61 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu"⁵.

SIVN rezultāti apkopoti **Vides pārskatā**, kurā iekļauta informācija (saturs) saskaņā ar normatīvo regulējumu un ievējot sagatavošanas procesa pamatprincipus:

	Integrācija - vides aspekti ir pilnībā jāintegrē plānošanas dokumentā, tādēļ, lai izvairītos no konceptuālām kļūdām, tie ir jāņem vērā plānošanas sākumstadijā, tādējādi SIVN palīdz veikt piedāvāto rīcības virzienu analīzi un identificēt tās rīcības, kurām no vides viedokļa nepieciešama papildus izpēte par to ietekmi.
	Piesardzības princips - pieņemot lēmumus, nepieciešams izmantot piesardzības principu, pat ja plānotās darbības tieša negatīva ietekme nav pierādīta, jo ekosistēmu nestspēju jeb ietilpību un sakarību starp slodzēm un dabas kapitālu nav iespējams precīzi noteikt.
	Ilgspējīgas attīstības princips – ilgtspējīga attīstība ir kļuvusi par pamatprincipu gan ES, gan starptautiskā līmenī. Ilgtspējīgas pilsētas un kopienas ir viens no ANO globālajiem ilgtspējīgas attīstības mērķiem 2030. gadam, kas pieņemti ar rezolūciju "Mūsu pasaules pārveidošana: ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam".
	Alternatīvu izvērtēšana – nepieciešams izvērtēt, kā plānošanas dokumentā paredzētie risinājumi un to iespējamās alternatīvas ietekmēs vides resursus un to kvalitāti.
	Pārskatāmība - SIVN ir atvērts un pārskatāms lēmumu pieņemšanas process, kas paredz interešu grupu un nevalstisko organizāciju iesaisti, balstās uz precīzi definētu metodoloģiju, lēmumu pieņemšanas mehānismu un sniedz pamatojumu novērtējumā iekļautajiem apgalvojumiem. SIVN pārskatāmību nodrošina arī Vides pārskata sabiedriskā apspriešana un tās rezultātu publiskošana.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma veida un apjoma apzināšanas stadijā noteikts SIVN apjoms un detalizācijas pakāpe, ņemot vērā plānošanas dokumenta un tā īstenošanas alternatīvu iespējamo ietekmi uz vidi, noteiktas novērtējumam izmantojamās metodes, kā arī Vides pārskata struktūra.

Galvenie 1. posma uzdevumi:

- vides faktoru un esošā vides stāvokļa apzināšana,
- vides problēmu un vides aizsardzības uzdevumu noteikšana,
- SIVN mērķu un indikatoru noteikšana,

⁵ Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem (atbilst Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktajam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts), citu starpā ņemot vērā arī Likuma 23. divi prim pantā noteiktos kritērijus (Likuma 23. divi prim panta 1. punkta a. apakšpunkts, 2. punkta a. un e. apakšpunkts, 3. punkta c. apakšpunkts) un Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas novērtēšanas principu).

- iespējamo alternatīvu apzināšana.

Lai nodrošinātu Pleikšņu ciema LP īstenošanas ietekmju vērtēšanas procesa caurskatāmību, katram no SIVN vērtējamajiem aspektiem izstrādāti ietekmju vērtēšanas kritēriji. *Tabula 1 SIVN aspektu ietekmju vērtēšanas kritēriji* SIVN aspekti ietekmju vērtēšanas kontekstā identificēti, pamatojoties uz MK noteikumos Nr.157 uzskaitītajiem aspektiem, identificējot aktuālos plānošanas dokumenta kontekstā. Līdz ar to netiek vērtēti tādi aspekti kā kultūras vērtības, klimatiskie faktori u.c., jo SIVN apjoma noteikšanas procesā secināts, ka Pleikšņu ciema LP nav sagaidāma ietekme uz konkrētajiem aspektiem. Mērķi un ietekmju vērtēšanas kritēriji tika noteikti, ņemot vērā plānošanas dokumentā iekļautos mērķus un normatīvo aktu prasības attiecīgajās jomās (plānošanas dokumentos iekļautie vides mērķi apkopoti un īsumā aprakstīti nodaļā 3 STARPTAUTISKIE UN NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI.

Tabula 1 SIVN aspektu ietekmju vērtēšanas kritēriji

SIVN aspekts	Mērķi	Ietekmju vērtēšanas kritēriji
Sabiedrības veselība	Uzturēt labu gaisa kvalitāti un nodrošināt cilvēku veselības aizsardzību	<ul style="list-style-type: none"> • Vai Pleikšņu ciema LP ietvertie risinājumi neveicina gaisa piesārņojuma apjoma palielināšanos? • Vai nosacījumi veicina transporta un inženiertehniskās infrastruktūras attīstību ar pēc iespējas augstāku vides aizsardzības līmeni? • Vai nosacījumi vērsti uz labas gaisa kvalitātes uzturēšanu un paaugstināšanu?
	Nodrošināt vides trokšņa ietekmes līmeņa nepalielināšanos	<ul style="list-style-type: none"> • Vai Pleikšņu ciema LP paredz jaunu trokšņa jutīgu teritoriju veidošanu nozīmīgu trokšņa avotu tuvumā? • Vai ir iekļautas skaidras prasības trokšņa pārvaldības īstenošanai?
	Nodrošināt labu dzeramā ūdens kvalitāti un iedzīvotāju veselības aizsardzību	<ul style="list-style-type: none"> • Vai Pleikšņu ciema LP ietvertie risinājumi neveicina grunstsūdeņu un pazemes ūdeņu piesārņojuma apjoma palielināšanos? • Vai nosacījumi veicina inženiertehniskās infrastruktūras attīstību ar pēc iespējas augstāku vides aizsardzības līmeni? • Vai nosacījumi vērsti uz dzeramā ūdens kvalitātes uzturēšanu un paaugstināšanu? Vai netiek apdraudēta iedzīvotāju veselība?
Bioloģiskā daudzveidība un dabas pamatnes teritorijas	Nodrošināt bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu nodrošinājumam nozīmīgu dabas pamatnes teritoriju platību saglabāšanos vai palielināšanos. Nodrošināt dabas teritoriju ekoloģisko funkciju saglabāšanu	<ul style="list-style-type: none"> • Vai plānotā teritorijas izmantošana un nosacījumi teritoriju attīstībai nodrošina bioloģiskai daudzveidībai nozīmīgu platību aizsardzību un nesamazināšanos? • Vai nosacījumi vērsti uz dabas pamatnes teritoriju saglabāšanu un īpatsvara nepazemināšanos, zaļo koridoru veidošanu?
Augsnes un grunts piesārņojums	Novērst jauna augsnes un grunts piesārņojuma rašanos un degradēto teritoriju attīstību	<ul style="list-style-type: none"> • Vai nosacījumi ir pietiekami, lai novērstu jaunu piesārņojuma veidošanos? • Vai tiek veicināta degradēto vietu sakārtošana, primāra izmantošanu un atgriešana aprītē?
Ūdens kvalitāte un plūdu risks	Nodrošināt virszemes un pazemes ūdensobjektu	<ul style="list-style-type: none"> • Vai nosacījumi ir vērsti uz ūdensobjektu kvalitātes uzlabošanu vai nepasliktināšanu?

SIVN aspekts	Mērķi	Ietekmju vērtēšanas kritēriji
	kvalitātes nepasliktināšanos un mazināt plūdu risku. Nepieļaut piesārņojošo vielu emisiju ūdenī	<ul style="list-style-type: none"> Vai nosacījumi nepalielina/samazina gruntsūdeņu piesārņojuma risku? Vai nosacījumi nodrošina optimālu virszemes ūdeņu noteci un nepalielina/samazina plūdu risku?

SIVN rezultāti tiek apkopoti **Vides pārskatā**. Vides pārskats balstās uz Pleikšņu ciema LP (Paskaidrojuma rakstā, Grafiskajā daļā, TIAN) iekļauto esošās vides kvalitātes raksturojumu un plānoto risinājumu izvērtējumu, kas izriet no lokālpilnošuma izstrādes mērķa un uzdevumiem, kā arī uz vērtējumu par plānošanas dokumenta atbilstību starptautiskajai, ES un nacionālajai vides politikai.

Izstrādē tika izmantoti pieejamie informācijas avoti - publiski pieejamas datu bāzes, institūciju sniegtie nosacījumi un dati, Rēzeknes novada pašvaldības attīstības plānošanas dokumenti, lokālpilnošuma izstrādes ietvaros veiktās izpētes (aku ūdens paraugu testēšana⁶) un aptaujas (apkaimju iedzīvotāju un vadītāju), pašvaldības, inženiertīklu turētāju un ārkārtas dienestu (Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta, Valsts policijas) sniegtā informācija un citi informācijas avoti, izmantojot dažādas metodes datu un iegūšanai un analīzei. Lokālpilnošuma un Vides pārskata sagatavošanas laikā vairākas reizes (2022.gada maijā, 2023.gada septembrī, oktobrī) tika veikta Pleikšņu ciema teritorijas apsekošana dabā un fotofiksēšana, kā arī intervēti iedzīvotāji, noskaidrojot viņu viedokli par aktuālajām vides problēmām un nepieciešamajiem uzlabojumiem dzīves kvalitātes paaugstināšanai.

Novērtējums lielā mērā ir atkarīgs no datu nodrošinājuma un to analīzes. Ietekmes analīzes galvenais mērķis ir sniegt visaptverošu un skaidru informāciju par visām iespējamām alternatīvām, tai skaitā salīdzināt tās savā starpā vai ar "nulles" alternatīvu.

Pleikšņu ciema LP redakcija un Vides pārskats tika sagatavoti vienlaicīgi, tādējādi jau izstrādes laikā lokālpilnošumā izvērtētas un iekļautas vides pārskata rekomendācijas, lai pēc iespējas minimizētu plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi.

2.2. Iesaistītās institūcijas

Pirms Pleikšņu ciema LP izstrādes uzsākšanas tika veiktas rakstiskas konsultācijas ar Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālo vides pārvaldi⁷ (turpmāk - VVD), Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālo administrāciju⁸ (turpmāk - DAP) un Veselības inspekciju⁹ (turpmāk - VI) par attīstības plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanu vai nepiemērošanu.¹⁰ VVD rekomendēja SIVN procedūras piemērošanu lokālpilnošuma izstrādei, lai savlaicīgi identificētu būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, nepieciešamības gadījumā sniegtot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai. Savukārt DAP un VI sniedza viedokli, ka SIVN nav nepieciešams, jo nav paredzama negatīva ietekme uz dabas vērtībām un nelabvēlīgas sekas uz apdzīvoto vidi un cilvēka veselību.

⁶ "Bior" testēšanas pārskatus un atzinumi iekļauti Pārskatā par lokālpilnošuma izstrādi

⁷ 14.05.2021. Nr.2.3/597/RE/2021, uz 29.04.2021. Nr.4.17/806

⁸ (21.05.2021. Nr. 4.8/2980/2021-N, uz 29.04.2021. Nr.4.17/806)

⁹ (25.05.2021. Nr. 4.6.2.-10./83, uz 29.04.2021. Nr. 4.17/806)

¹⁰ Konsultāciju rezultāti iekļauti Pārskatā par lokālpilnošuma izstrādi

Sagatavotais Vides pārskata projekts tiks nodots izskatīšanai un atzinuma saņemšanai VVD, DAP un VI. Pēc atzinumu saņemšanas no iepriekšminētajām institūcijām, projekts tika papildināts un precizēts atbilstoši institūciju sniegtajiem atzinumiem un iesniegts VPVB izvērtēšanai un gala atzinuma sniegšanai.

2.3. Sabiedrības līdzdalība

Vides pārskata sagatavošanas procedūras un sabiedrības līdzdalības principus nosaka MK noteikumi Nr.157, kā arī 14.10.2014. Ministru kabineta noteikumi Nr.628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" (turpmāk - MK noteikumi Nr.628) un Ministru kabineta noteikumi Nr.970 "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesos" (turpmāk - MK noteikumi Nr.970).

Sagatavojot lokālpārskatu un Vides pārskata projektu organizēti vairāki sabiedrības līdzdalības un iesaistes pasākumi, kurus nenosaka normatīvo aktu regulējumi - aptauja un intervijas (Pleikšņu ciema iedzīvotāju apkaimju vadītāju), sanāksmes un intervijas ar apkaimju vadītājiem, kā arī ar inženiertīklu un ārkārtas dienestu pārstāvjiem par aktuālajām problēmām un risināmiem jautājumiem ciema dzīves vides kvalitātes uzlabošanai.¹¹

Pleikšņu ciema LP izstrādes sākumposmā saņemti trīs (3) iedzīvotāju iesniegumi - viens priekšlikums bērnu rotaļu laukuma ierīkošanai un divi funkcionālā zonējuma grozīšanai¹², kas izvērtēti sagatavojot lokālpārskata 1.0 redakciju.

Sagatavotais attīstības plānošanas dokumenta materiāls un Vides pārskata projekts (ar Rēzeknes novada domes 2023. gada 2. novembra lēmumu Nr. 1223 (prot. Nr. 22, 2.§)) tika nodots publiskajai apspriešanai. Publiskās apspriešanas termiņš bija noteikts no 16.11.2023. līdz 15.12.2023. Publiskās apspriešanas sanāksme notika 2023. gada 12. decembrī hibrīdrežīmā: klātienē Rēzeknes novada pašvaldības Centrālās pārvaldes lielajā zālē un attālināti, pieslēdzoties MS Team platformā. Klātienē piedalījās – 29 dalībnieki, attālināti – 33 dalībnieki.

Visi lokālpārskata redakcijas un Vides pārskata projekta materiāli sabiedrībai bija pieejami Rēzeknes novada pašvaldības administratīvajā ēkā (Atbrīvošanas aleja 95a, Rēzeknē, Rēzeknes novadā) un Rēzeknes novada pašvaldības iestādes "Maltas apvienības pārvalde" struktūrvienības "Ozolaines pagasta pārvalde" ēkā ("Lazdas", Balbiši, Ozolaines pagastā, Rēzeknes novadā) katru darbdienu, pašvaldības darba laikā, bet elektroniskajā vidē - valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portāla www.geolativija.lv sadaļā "Teritorijas attīstības plānošana" https://geolativija.lv/geo/tapis#document_20293, kā arī Rēzeknes novada pašvaldības interneta vietnē www.rezeknesnovads.lv un Ozolaines pagasta pārvaldes interneta vietnē www.ozolaine.lv Paziņojumi izplatīti arī vietējos laikrakstos (informatīvajos izdevumos) "Rēzeknes Novada Ziņas" un "OZOLAINE.LV" nosūtīti elektroniskā veidā VPVB. Par Vides pārskatu un tā galvenajiem secinājumiem sagatavota videoprezentācija, kas ievietota pašvaldības un izstrādātāja SIA "Reģionālie projekti" interneta vietnē <https://rp.lv/jaunumi/>, sociālo tīklu portāla www.facebook.com Rēzeknes novada un Ozolaines pagasta profilā.

Priekšlikumi un ieteikumi par Pleikšņu ciema LP redakciju (1.0) un Vides pārskata projektu publiskās apspriešanas laikā bija iesniedzami Rēzeknes novada pašvaldībā darba laikā vai nosūtot pa pastu (Atbrīvošanas aleja 95a, Rēzeknē, Rēzeknes novadā, LV-4601), vai elektroniski uz e-pasta adresi: info@rezeknesnovads.lv, vai arī reģistrējoties Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā (TAPIS),

¹¹ Detalizētāk skatīt Paskaidrojuma raksta 1.sējuma un Pārskatā par lokālpārskata izstrādi

¹² Skatīt Pārskatā par lokālpārskata izstrādi

norādot kontaktinformāciju (vārds, uzvārds, adrese, tālruņa numurs un/vai e-pasta adrese), kā arī īpašuma, par kuru tiek izteikts priekšlikums, nosaukums un kadastra numurs.

Publiskās apspriešanas laikā tika saņemti 12 institūciju (Valsts vides dienesta, Veselības inspekcijas, Dabas aizsardzības pārvaldes, VSIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi", Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra, VSIA "Latvijas Valsts ceļi", Rēzeknes valstspilsētas pašvaldības, AS "Sadales tīkls", SIA "TET", Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, SIA "Rēzeknes Ūdens", Vides pārraudzības valsts biroja) atzinumi un 12 iedzīvotāju iesniegumi, kas izvērtēti sagatavojot lokālpilnojuma 1.1 redakciju¹³.

Pēc Pleikšņu ciema lokālpilnojuma apstiprināšanas, pašvaldībai 14 dienu laikā ir jāinformē iedzīvotāji, institūcijas par to, kā tika ņemti vērā Vides pārskata iestrādātie ieteikumi, kā arī pasākumi monitoringa veikšanai. Paziņojumam jābūt brīvi pieejamam pašvaldībā (pie ziņojuma dēļa), arī mājas lapā internetā. Plašāka informācija par to, kas jāiekļauj paziņojumā ir VPVB mājas lapā www.vpvp.gov.lv

¹³ Detalizētāk skatīt Pārskatā par lokālpilnojuma izstrādi

3. STARPTAUTISKIE UN NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

Pirms ietekmju izvērtēšanas ir nepieciešams noteikt, kādi ir potenciāli aktuālākie ar vidi saistītie jautājumi, kas var rasties konkrēta plānošanas dokumenta ieviešanas procesā. Līdz ar to ir būtiski laicīgi identificēt Pleikšņu ciema LP saistību ar spēkā esošajiem starptautiskajiem un nacionālajiem plānošanas dokumentiem un normatīvajiem aktiem, kas var palīdzēt noteikt SIVN izvērtēšanas ietvaru, jo atspoguļo aktuālākos vides mērķus.

Zemāk uzskaitīto dokumentu mērķis ir atspoguļot galvenos aspektus, kas ir svarīgi Pleikšņu ciema LP SIVN kontekstā, kā arī palīdzēt noteikt galvenās vides prioritātes un mērķus, kas ir būtiski turpmākā lokālplānojuma izvērtēšanas procesā.

3.1. Starptautiskie un ES vides aizsardzības mērķi

Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējā konvencija par klimata pārmaiņām un Parīzes nolīgums

Konvencijas (pieņemta 1992. gadā) un uz tās pamata pieņemtā Kioto protokola (1997. gads) mērķis ir stabilizēt SEG koncentrāciju atmosfērā, nosakot gan vispārīgus pamatprincipus (konvencija), gan saistošos SEG emisiju samazināšanas apjomus (protokols). Atbilstoši Kioto protokolam, Latvijai līdz 2012. gadam bija noteikts 8% SEG emisiju samazināšanas mērķis, salīdzinājumā ar 1990. gadu. Dohas raunda rezultātā ir paredzētas arī turpmākās emisiju samazināšanas saistības līdz 2020. gadam.

Konvencijas puses 12.12.2015. pieņēma Parīzes nolīgumu. Tā mērķis ir sekmēt konvencijas īstenošanu un tās mērķa sasniegšanu, tiecoties panākt, lai pasaule noteiktāk stātos pretim klimata pārmaiņu draudiem ilgtspējīgas attīstības un nabadzības izskaušanas kontekstā, tostarp:

- ierobežojot globālo vidējās temperatūras pieaugumu krietni zem 2°C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiecoties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, atzīstot, ka tas ievērojami mazinātu klimata pārmaiņu riskus un ietekmi,
- vairojot spējas pielāgoties klimata pārmaiņu nelabvēlīgajai ietekmei un veicināt klimatnoturību un tādu attīstību, kam raksturīgas zemas siltumnīcefekta gāzu emisijas, turklāt tā, lai neapdraudētu pārtikas ražošanu,
- finanšu plūsmas pieskaņojot izvirzītajam kursam uz mazākām siltumnīcefekta gāzu emisijām un klimatnoturīgu attīstību.

Lai tiktu sasniegts nolīgumā noteiktais mērķis, visas puses ir apņēmušās īstenot dažādus nolīgumā paredzētus pasākumus. Nolīgumu paredzēts īstenot balstoties uz kopīgas, bet diferencētas atbildības un attiecīgo iespēju principa, ņemot vērā katras valsts atšķirīgos apstākļus.

ANO EEK konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (Orhūsas konvencija)

Orhūsas konvencija ir pieņemta 1998. gadā ar mērķi aizsargāt ikvienas personas tiesības dzīvot vidē, kas atbilstu personas veselības stāvoklim un labklājībai, tādēļ katrai valstij, kas parakstījusi konvenciju, saskaņā ar šīs konvencijas noteikumiem ir jāgarantē tiesības piekļūt informācijai, sabiedrības dalība lēmumu pieņemšanā un iespēja vērsties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem. Lai nodrošinātu konvencijas mērķa īstenošanu, Latvijā sabiedrības līdzdalība ir iekļauta Satversmē, kuras 115. pants nosaka, ka valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās

saglabāšanu un uzlabošanu, kā arī virknē normatīvo aktu, kuru starpā ir arī Ministru kabineta noteikumi Nr.737 "Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi" (pieņemti 02.12.2014.).

Bernes konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu saglabāšanu (Bernes konvencija)

Bernes konvencija ir pieņemta 1979. gadā ar mērķi aizsargāt savvaļas floru un faunu un to dabiskās dzīvotnes, īpaši tās sugas un dzīvotnes, kuru aizsardzībai nepieciešama vairāku valstu sadarbība, un arī veicināt šādu sadarbību. Saskaņā ar konvencijas prasībām dalībvalstīm jāuzņemas pievērst uzmanību savvaļas floras un faunas saglabāšanai savas plānošanas un attīstības politikā un pasākumos pret piesārņošanu. Īpaši aizsardzības pasākumi ir piemērojami attiecībā uz konvencijas pielikumos uzskaitītajām sugām.

Riodežaneiro konvencija par bioloģisko daudzveidību (Riodežaneiro konvencija)

Riodežaneiro konvencijas, kas pieņemta 1992. gadā, uzdevumi ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, dzīvās dabas ilgtspējīga izmantošana un godīga un līdztiesīga ģenētisko resursu patērēšanā iegūto labumu sadale, ietverot gan pienācīgu pieeju ģenētiskajiem resursiem, gan atbilstošu tehnoloģiju nodošanu, ņemot vērā visas tiesības uz šiem resursiem un tehnoloģijām, gan pienācīgu finansēšanu. Konvencijā iekļautie galvenie pasākumi bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ilgtspējīgai izmantošanai paredz, ka līgumslēdzēju pusēm iespēju un vajadzību robežās:

- jāizstrādā vai jāpielāgo jau esošās valstiskās stratēģijas, plānus vai programmas bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un tās ilgtspējīgai izmantošanai, kurās noteikti jāatspoguļo šajā konvencijā izvirzītie uzdevumi, kuri attiecas uz konkrēto līgumslēdzēju pusi,
- jāiekļauj iespēju un vajadzību robežās bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un dzīvās dabas ilgtspējīgu izmantošanu atbilstošos nozaru un starpnozaru plānos, programmās un politikā.

Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un Sociālo Lietu Komitejai un Reģionu Komitejai: "EIROPAS ZAĻAIS KURSS"

Ar šo paziņojumu tiek nosprausts Eiropas zaļais kurss Eiropas Savienībai un tās iedzīvotājiem. Tā ir jauna izaugsmes stratēģija, kas tiecas ES pārveidot par taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kurā siltumnīcefekta gāzu neto emisijas 2050. gadā samazinātos līdz nullei un ekonomiskā izaugsme būtu atsaistīta no resursu patēriņa. Tās mērķis ir arī aizsargāt, saglabāt un stiprināt ES dabas kapitālu un aizsargāt iedzīvotāju veselību un labbūtību no vidiskiem apdraudējumiem un ietekmes. Tajā pašā laikā šai pārejai jābūt taisnīgai un iekļaujošai.

Eiropas Zaļais kurss paredz izstrādāt pilnīgi transformatīvu rīcībpolitiku kopumu:

- kāpināt 2030. un 2050. gadam nosprausto ES klimata mērķu vērienu,
- sagādāt tīru un drošu enerģiju par pieņemamu cenu,
- stimulēt rūpniecību pāriet uz nepiesārņojošu aprites ekonomiku,
- būvēt un renovēt energoefektīvi un resursefektīvi,
- paātrināt pāreju uz ilgtspējīgu un viedu mobilitāti,
- "No lauka līdz galdam": izveidot taisnīgu, veselīgu un vidi saudzējošu pārtikas sistēmu,
- saglabāt un atjaunot ekosistēmas un bioloģisko daudzveidību,
- tiekties uz nulles piesārņojumu ar mērķi panākt no toksikantiem brīvu vidi.

Tas arī paredz ilgtspēju integrēt visās ES rīcībpolitikās:

- tiekties uz zaļo finansējumu un investīcijām un gādāt par taisnīgu pārkārtošanos,

- zaļināt valsts budžetu un raidīt pareizos cenu signālus,
- mobilizēt pētniecību un sekmēt inovāciju,
- aktīvāk izmantot izglītību un apmācību,
- zaļais zvērests nekaitēt.

Tiekšanās uz nulles piesārņojumu un no toksikantiem brīvu vidi nozīmē aktīvāk rīkoties, lai nepieļautu piesārņojuma rašanos, kā arī lai satīrītu piesārņojumu un kompensētu kaitējumu. Lai aizsargātu Eiropas iedzīvotājus un ekosistēmas, ir identificēta nepieciešamība ES ietvaros uzlabot veidu, kā tiek monitorēts, ziņots, novērsts un kompensēts gaisa, ūdens, augsnes un patēriņa preču piesārņojums. Lai risinātu šīs savstarpēji saistītās problēmas, Eiropas Komisija 2021. gadā ir pieņēmusi ES Gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojuma rīcības plānu, kas ir viens no galvenajiem Eiropas zaļā kursa elementiem.

ES Ilgtspējīgas attīstības stratēģija

Atjaunota ES Ilgtspējīgas attīstības stratēģija tika pieņemta 2006. gadā ar vispārējo mērķi “noteikt un izstrādāt darbības, kas palīdz ES sasniegt pastāvīgu dzīves kvalitātes uzlabojumu gan pašreizējām, gan nākamām paaudzēm, radot ilgtspējīgas kopienas, kas ir spējīgas pārvaldīt un izmantot resursus efektīvi un pilnībā izmantot ekoloģisko un sociālo jauninājumu potenciālo tautsaimniecībā, nodrošinot labklājību, vides aizsardzību un sociālo kohēziju”. Stratēģijā ir uzskaitīti galvenie mērķi un uzdevumi šo mērķu sasniegšanai. Stratēģija cita starpā iekļauj šādus vispārējos uzdevumus:

- ierobežot klimata pārmaiņas un to radītos izdevumus un negatīvo ietekmi uz sabiedrību un vidi,
- uzlabot apsaimniekošanu un nepieļaut dabas resursu pārmērīgu izmantošanu, atzīstot ekosistēmu pakalpojumu vērtību u.c.

Stratēģija “Eiropa 2020”

“Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei” tika apstiprināta 2010. gada 17. jūnijā ar galveno mērķi veicināt ES izaugsmi gan ES kopumā, gan tās dalībvalstīs, sasniedzot konkrētus mērķus nodarbinātībā, inovācijās, izglītībā, sociālajā integrācijā un enerģētikā (ieskaitot klimata pārmaiņu samazināšanu). Stratēģijā ir ietverti pieci mērķi, kuri bija jāsasniedz līdz 2020. gadam. Klimata/enerģētikas pamatmērķis paredz SEG emisiju samazinājumu par 20% salīdzinājumā ar 1990. gadu, 20% enerģijas iegūšanu no atjaunojamiem energoresursiem, kā arī energoefektivitātes paaugstināšanu par 20%. Augstākminētie mērķi tika pārveidoti arī valstu individuālajos mērķos, kuru izpilde kopumā sekmētu pamatmērķu sasniegšanu ES līmenī. Jāuzsver, ka, neskatoties uz to, ka dalībvalstu mērķi ir dažādi, tie nenosaka atbildības sadali. Latvijas izvirzītie mērķi vides jomā “Eiropa 2020” kontekstā cita starpā ietver:

- CO2 emisiju samazināšanu par 17% salīdzinājumā ar 1990. gadu,
- 40% atjaunojamo energoresursu izmantošana u.c.

Bez stratēģijā noteiktajiem mērķiem, tajā ietilpst arī septiņas “pamatiniatīvas”, kas veido shēmu “Eiropa 2020” prioritāšu atbalstīšanai. Viena no būtiskākajām pamatiniciatīvām vides pārskata kontekstā ir “Resursu ziņā efektīva Eiropa” – tās mērķis ir veicināt ekonomiskās izaugsmes nodalīšanu no resursu izmantošanas, atbalstīt pāreju uz ekonomiku ar zemu oglekļa emisiju saturu, palielināt atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu, modernizēt transporta nozari un veicināt energoefektivitāti.

Vispārējā Savienības vides rīcības programma

Šobrīd spēkā ir 7. vides rīcības programma (7. VRP), kas izstrādāta laikam līdz 2020. gadam – “Labklājīga dzīve ar pieejamajiem planētas resursiem” (pieņemta 2013. gadā).

Ar 7. vides rīcības programmu ES ir vienojusies pastiprināt tās centienus aizsargāt dabas kapitālu, veicināt resursu izmantošanas ziņā efektīvu izaugsmi un inovācijas ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni un aizsargāt iedzīvotāju veselību un labklājību, vienlaikus ņemot vērā, ka Zemes resursi ir ierobežoti. Programmā ir norādīti 9 prioritārie mērķi un ES veicamie uzdevumi; starp mērķiem ir:

- aizsargāt, saglabāt un paplašināt Savienības dabas kapitālu,
- aizsargāt Savienības iedzīvotājus no vides radītās ietekmes un no apdraudējuma veselībai un labklājībai,
- padarīt Savienības pilsētas ilgtspējīgākas.

Izstrādes procesā patlaban ir Vispārējā Savienības vides rīcības programma līdz 2030. gadam “8. vides rīcības programma (8. VRP) – centieni kopīgiem spēkiem mainīt tendences” attiecībā uz kuru 2019. gada 4. oktobrī pieņemti Eiropas Savienības padomes secinājumi. 8. VRP mērķis ir zaļo pāreju paātrināt taisnīgi un iekļaujoši ar 2050. gada ilgtermiņa mērķi “labklājīga dzīve planētas iespēju robežās”, kas pieteikta jau 7. VRP. Seši 8. RP tematiskie prioritārie mērķi attiecas uz siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu, spēju pielāgoties klimata pārmaiņām, izaugsmes modeli, kas planētai atdotu vairāk nekā no tās ņemtu, nulles piesārņojuma ieceri, biodaudzveidības aizsardzību un atjaunošanu un tādu svarīgu vides un klimata noslogojumu mazināšanu, kas saistīti ar ražošanu un patēriņu.

Amsterdamas pakts

2016. gadā neoficiālajā ministru sanāsmē par pilsētvides jautājumiem tika panākta vienošanās par “Amsterdamas paktu”, kurā izklāstīti ES pilsētvides attīstības principi. Paktā iekļauts saraksts ar prioritārajiem tematiem pilsētvides problēmu risināšanā, starp kuriem ir iekļauta gaisa kvalitāte, pielāgošanās klimata pārmaiņām (iekļaujot zaļās infrastruktūras risinājumus), ilgtspējīga zemes izmantošana u.c.

Augstāk uzskaitīti vispārīgie vides aizsardzības politikas dokumenti ES līmenī. Bez tiem ir virkne specifisku regulu un direktīvu, kas attiecas uz konkrētām jomām / vides aspektiem un ir pārņemtas Latvijas Republikas normatīvajā regulējumā. Ar visaptverošu vides jomas regulējumu ES līmenī var iepazīties Eiropas Komisijas Vides ģenerāldirektorāta mājaslapā¹⁴.

3.2. Nacionālie vides aizsardzības mērķi

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (Latvija 2030)

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam tika pieņemta 2010. gadā, kad tā kļuva par valsts galveno plānošanas instrumentu ar likuma spēku, līdz ar to visiem valsts stratēģiskās plānošanas un attīstības dokumentiem ir jābūt izstrādātiem saskaņā ar stratēģijā noteiktajiem virzieniem un prioritātēm. Latvija 2030 pamatuzstādījumi ir laimīgs cilvēks labklājīgā valstī, ilgtspējīgs un veselīgs dzīvesveids, radoša, iecietīga un toleranta sabiedrība, sadarbībā radīta konkurētspēja un valsts kā ātrspējas partneris.

Īpašs uzsvars attiecībā uz Pleikšņu ciema LP ietekmi uz vidi liekams uz Latvija 2030 noteikto **6. prioritāti “Telpiskās attīstības perspektīva”**. Stratēģijas 6. prioritātes “Telpiskās attīstības perspektīva” viens no trijiem

¹⁴ https://ec.europa.eu/environment/index_en

galvenajiem mērķi ir radīt līdzvērtīgus **dzīves un darba apstākļus visiem iedzīvotājiem**, neatkarīgi no dzīves vietas, sekmējot uzņēmējdarbību reģionos, **attīstot kvalitatīvu transporta un komunikāciju infrastruktūru** un publiskos pakalpojumus. Mērķa sasniegšanai tiek akcentēti tādi būtiski aspekti kā:

- sasniedzamība un mobilitātes iespējas;
- apdzīvojams kā ekonomiskās attīstības, cilvēku dzīves un darba vide.

Telpiskās attīstības perspektīva piedāvā vadlīnijas **turpmākai attīstības plānošanai un sekmēšanai** nacionālā, reģionālā un **vietējā pārvaldes līmenī atbilstoši teritorijas izaugsmes potenciālam un vajadzībām**. Apdzīvojuma attīstībā jāveicina pilsētu un lauku teritoriju savstarpējā sadarbība un mijiedarbība darba vietu nodrošināšanā un pakalpojumu sniegšanā, veicinot uzņēmējdarbības aktivitāti un kvalitatīvu dzīves apstākļu radīšanu laukos. Pilsētas ir apkārtējo lauku teritoriju, t.sk. viensētu un ciemu, atbalsta centri, noieta tirgus lauksaimniecības produkcijai, darba un dažādu pakalpojumu saņemšanas vietas lauku, tai skaitā ciemu iedzīvotājiem. Savukārt piepilsētas lauku teritorijas nodrošina kvalitatīvu dzīves telpu pilsētās strādājošajiem. Konkrētajā situācijā būtiska ir Rēzeknes valstspilsētas un Rēzeknes novada pašvaldību sadarbība Rēzeknes valstspilsētas aglomerācijas teritorijā (ietilpst Pleikšņi), realizējot kopēju ar tehnisko infrastruktūru un dzīves vides kvalitātes paaugstināšanu saistītu sadarbības projektu attīstību.

Stratēģijā tiek uzsvērts, ka **laba sasniedzamība** ir izšķirošs priekšnosacījums ne vien sekmīgai valsts globālai konkurētspējai, bet arī atsevišķu tās reģionu un **viētu līdzsvarotai attīstībai**. Telpiskās attīstības perspektīvas 6. prioritātes kontekstā izvirzīto mērķu sasniegšanai cita starpā ir piedāvāti šādi risinājumi:

- lai uzlabotu ārējo un iekšējo sasniedzamību, ņemot vērā transporta infrastruktūras attīstības plānus un veiktās izpētes, **teritorijas attīstības plānošanas dokumentos ir jāiekļauj tās teritorijas, kas nepieciešamas nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras attīstībai**, kā arī jānosaka reģionālas un **vietējas nozīmes transporta infrastruktūras attīstībai rezervējamās teritorijas** (Pleikšņu LP iekļautas Rēzeknes novada dienvidu apvedceļam rezervētā teritorija - nacionālas nozīmes infrastruktūras attīstības teritorijas TIN7, kā arī Pleikšņu ciemu ielu tīkla attīstībai un jaunu savienojumu izveidei nepieciešamās teritorijas - vietējas nozīmes infrastruktūras attīstības teritorijas: TIN71-1, TIN71-2, TIN71-3, TIN71-4);
- teritorijas plānojumos un **lokālpānojumos noteikt prasības un nosacījumus sabiedrībai nozīmīgām dabas un kultūrainavu un rekreācijas teritorijām**, kas nodrošina piekrastes, ūdensmalu, dabas un kultūras pieminekļu publisku pieejamību un paredz ainviski nozīmīgu vietu aizsardzību. (Atbilstoši Pleikšņu LP noteiktas teritorijas Pleikšņu ciema apkārtni publiskā labiekārtojuma veidošanai un pieejamības nodrošināšanas, saglabātas mežu teritorijas mežaparka un “zaļo plaušu” funkcijai.)

Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns laika posmam līdz 2030. gadam

Plāns ir pieņemts 2019. gadā, ņemot vērā dažādu Eiropas valstu pieredzi pielāgošanās klimata pārmaiņu risku pārvaldības jomā un pielāgošanās klimata pārmaiņām plānošanā. Plāns Latvijā attīsta pielāgošanās klimata pārmaiņām nodrošināšanas ciklu, kas paredz klimata ietekmju, ievainojamības un risku izvērtējumu; pielāgošanās plānošanu; pielāgošanās pasākumu ieviešanu; monitoringu un izvērtēšanu.

Plāna izstrādes pamatā ir Latvijas līdzšinējo klimata pārmaiņu analīze un klimata pārmaiņu scenāriji periodam līdz 2100. gadam, kā arī Latvijā veiktie klimata pārmaiņu ietekmju un risku izvērtējumi tādās 6 (sešās) jomās kā būvniecībā un infrastruktūras plānošanā, civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā, veselībā un labklājībā, bioloģiskajā daudzveidībā un ekosistēmu pakalpojumos, lauksaimniecībā un mežsaimniecībā, tūrismā un ainavu plānošanā. Plāna virsmērķis ir mazināt Latvijas cilvēku, tautsaimniecības, infrastruktūras,

apbūves un dabas ievainojamību pret klimata pārmaiņu ietekmēm un veicināt klimata pārmaiņu radīto iespēju izmantošanu. Plāna sasniegšanai ir izvirzīti pieci stratēģiskie mērķi:

- 1) Cilvēku **dzīvība, veselība un labklājība**, neatkarīgi no dzimuma, vecuma un sociālās piederības, ir pasargāta no klimata pārmaiņu nelabvēlīgas ietekmes.
- 2) **Tautsaimniecība** spēj pielāgoties klimata pārmaiņu negatīvajām ietekmēm un izmantot klimata pārmaiņu sniegtās iespējas.
- 3) **Infrastruktūra un apbūve** ir klimatnoturīga un plānota atbilstoši iespējamiem klimata riskiem.
- 4) Latvijas **daba un kultūrvēsturiskās vērtības** ir saglabātas un klimata pārmaiņu negatīvā ietekme uz tām – mazināta.
- 5) Ir nodrošināta **zinātniskajā argumentācijā** balstīta informācija, tai skaitā monitorings un prognozes, kas veicina pielāgošanās klimata pārmaiņām aspektu integrēšanu nozaru politiku un teritorijas attīstības plānošanas dokumentos, kā arī sabiedrības informēšanu.

Latvijas stratēģija klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050. gadam

Stratēģija ir ilgtermiņa politikas plānošanas dokuments, kas pieņemta 2020. gada janvārī un izstrādāta, lai vienlaicīgi ar klimata pārmaiņu ierobežošanu un samazināšanu vairotu Latvijas tautsaimniecības ekonomisko konkurētspēju, kā arī lai Latvijas iedzīvotājiem tiktu nodrošināta droša dzīves vide. Stratēģija nosaka **oglekļa mazietilpīgas attīstības** (OMA) virzienus. Starptautiskās politikas kontekstā Stratēģija izstrādāta, lai veicinātu:

- SEG emisiju samazināšanas saistību izpildi saskaņā ar Parīzes nolīgumu izmaksu ziņā efektīvā veidā,
- pārraudzību attiecībā uz faktisko un prognozēto progresu SEG emisiju samazināšanai.

Stratēģijas virsmērķis ir Latvijas klimatneitralitāte 2050. gadā. Tā kā OMA īstenošanas galamērķis ir Latvijas klimatneitralitātes sasniegšana, būtiski ir ne tikai samazināt SEG emisijas, bet arī paaugstināt CO₂ piesaisti. Tātad ir divi stratēģiski mērķi: 1) SEG emisiju samazināšana visos tautsaimniecības sektoros, 2) CO₂ piesaistes palielināšana.

Divi no paredzētajiem iespējamajiem risinājumiem oglekļa mazietilpīgas attīstības nodrošināšanai ir šādi:

- nodrošināt pašvaldību ilgtermiņīgu attīstību, veicinot viedu, klimatneitrālu un elastīgu **pilsētvidi**, tostarp pilsētvides attīstībā izvēloties zaļo infrastruktūru (t.sk., nodrošinot, ka pašvaldības plāno un īsteno tādas teritoriālpilnošanas pasākumus, kas veicina vispusīgi organizētu un kompleksu pilsētu/cienu apkaimju izveidi, ka transporta infrastruktūra pilsētās, ciemos un novados ir vieda un optimizēta),
- nodrošināt optimālu **transporta infrastruktūru**, mainīt iedzīvotāju pārvietošanās paradumus, palielināt resursefektīvu un videi draudzīgu transportlīdzekļu veidu lietošanu (t.sk., ceļu tīkla attīstību plānojot ilgtermiņīgi, ņemot vērā transporta attīstības tendences, tostarp, mazinot ceļu būves ietekmi uz vidi un klimatu).

Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027. gadam

Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027. gadam ir galvenais valsts vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā. Saeima plānu apstiprināja 02.07.2020. Plāns tiek izstrādāts, īstenojot Latvija 2030 un ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķus, lai septiņu gadu plānošanas periodā ikviens Latvijas iedzīvotājs un Latvijas sabiedrība kopumā panāktu dzīves kvalitātes uzlabošanu.

Viena no plānā paredzētajām prioritātēm ir “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” un tās mērķis ir dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai. Šī prioritāte ietver tādas rīcības virzienus kā

“Daba un Vide – “Zaļais kurss””, kā arī “Līdzsvarota reģionālā attīstība”. Rīcības virziens “Daba un Vide – “Zaļais kurss”” paredz šādu mērķu sasniegšanu:

- **oglekļa mazietilpīga un klimatnoturīga attīstība**, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas, gaisa piesārņojuma samazināšanas, ūdeņu stāvokļa uzlabošanās un atkritumu apsaimniekošanas nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un īstenotu drošas un kvalitatīvas, tai skaitā bioloģiskas, pārtikas apriti, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu,
- **bioloģiskās daudzveidības saglabāšana**, kas balstīta zinātniskajos pētījumos, līdzsvarojot ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās intereses,
- īstenota vides, dabas **resursu apsaimniekošanas un enerģētikas politika**, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā.

Savukārt rīcības virzienā “Līdzsvarota reģionālā attīstība” mērķis ir reģionu potenciāla attīstība un ekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī **nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un dzīves vides attīstībai**.

Vides politikas pamatnostādnes 2021. – 2027. gadam

Vides politikas pamatnostādnes 2021. - 2027. gadam ir vides aizsardzības nozares vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments. Politikas plānošanas periodā no 2021. gada līdz 2027. gadam, vides politikas mērķi ir pakārtoti Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam un Latvijas nacionālās attīstības plānam 2021. - 2027. gadam.

Galvenie vides politikas pamatnostādņu mērķi 2021. - 2027. gadam ir:

- virzīties uz klimatneitralitāti un klimatnoturīgumu,
- veicināt ilgtspējīgu resursu izmantošanu un pāreju uz aprites ekonomiku,
- saglabāt un atjaunot ekosistēmas un bioloģisko daudzveidību,
- samazināt piesārņojumu.
- Šo mērķu sasniegšana plānota vairākās vides politikas jomās:
- Vides pārvaldības pamatsistēma (horizontālie jautājumi),
- Valsts vides monitorings,
- Klimata pārmaiņas,
- Resursu efektīva izmantošana un aprites ekonomikas principu ieviešana,
- Gaisa kvalitāte un vides troksnis,
- Bioloģiskā daudzveidība,
- Ūdens pārvaldība un apsaimniekošana,
- Ražošana un ķīmisko vielu pārvaldība,
- Radiācijas drošība.

Rīcības plāni trokšņa samazināšanai

Saskaņā ar MK 07.01.2014. noteikumiem Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” aglomerācijām, autoceļiem, dzelzceļa līnijām un lidostām, kam ir izstrādātas trokšņa stratēģiskās kartes, izstrādā rīcības plānus trokšņa samazināšanai. Rīcības plānu izstrādā, lai novērstu vai samazinātu vides troksni, ja tas nepieciešams, vai saglabātu esošo stāvokli teritorijās, kurās trokšņa rādītāji atbilst šajos noteikumos noteiktajām prasībām.

Reģionālās politikas pamatnostādnes ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas nosaka Latvijas reģionālo politiku, aptverot laika periodu līdz 2027. gadam. Dokuments ir pieņemts 2019. gadā. Reģionālās politikas mērķis ir visu **reģionu potenciāla attīstība** un **sociālekonomisko atšķirību mazināšana**, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai.

Mērķa sasniegšanai noteikti divi apakšmērķi: (1) Uzņēmējdarbības vides uzlabošana reģionos un (2) Pakalpojumu efektivitātes uzlabošana reģionos. Viens no apakšmērķu sasniegšanai piedāvātajiem rīcības virzieniem ir “B.2. rīcības virziens. Sasniedzamība un dzīves vide reģionos”. Šī rīcības virziena ietvaros paredzēta šādu uzdevumu izpilde:

- sasniedzamība starp reģioniem,
- transports pēc pieprasījuma pašvaldībās,
- valsts reģionālās un vietējās nozīmes autoceļu tīkla pārbūve un atjaunošana administratīvi teritoriālās reformas kontekstā,
- mobilitātes uzlabošana,
- pašvaldību ceļu un ielu infrastruktūras attīstība un mobilitātes uzlabošana,
- ilgtspējīga publiskās ārtelpas attīstība.

4. ESOŠAIS VIDES STĀVOKLIS UN IESPĒJAMĀ ATTĪSTĪBA, JA LOKĀLPLĀNOJUMS NETIKTU ĪSTENOTS

4.1. Esošais vides stāvoklis

Pleikšņu ciema LP esošā vides stāvokļa raksturojums (dabas vērtības, reljefs un hidroģeoloģiskā situācija, atmosfēras gaiss un gruntsūdeņi kvalitāte u.c.), pieejamās informācijas apjomā par plānojamo teritoriju, sniegts *Paskaidrojuma raksta 1.sējuma "Teritorijas pašreizējā izmantošana un attīstības priekšnosacījumi" 2. nodaļā "Dabas vides raksturojums" un 1.pielikumā "Paskaidrojuma raksta kartogrāfiskais materiāls"*. Vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanas, tas netiek atkārtoti raksturots.

Analizējot datus par esošo vides stāvokli Pleikšņu ciemā kā **būtiskākās vides problēmas** konstatētas:

	<p>Vēsturiski Pleikšņu ciema apbūve veidojusies ar mērķi nodrošināt mazdārziņu un dārza māju funkciju sezonālai teritorijas izmantošanai, bet laika gaitā daļēji jau transformējusies par pastāvīgu dzīvojamo apbūvi. Līdz ar to esošā satiksmes un inženiertehniskā infrastruktūra neatbilst blīvas pastāvīgas dzīvojamās apbūves funkcijai (šauri ceļi un strupceļi, vietām nav iespējams samainīties pretī braucošiem transportlīdzekļiem un/vai apgriezties braukšanai pretējā virzienā, tuvu esoša apbūve, tai skaitā nelikumīga, žogi un nostiprinājuma sienas sarkanajās līnijās, ierobežotas vai neesošas iespējas paplašināt sarkanās līnijas un iespējas izvietot nepieciešamos inženiertīklus).</p>
	<p>Piesārņojums no decentralizētās sadzīves kanalizācijas notekūdeņiem un kvalitatīva dzeramā ūdens nepieejamība. Pleikšņu ciema LP izstrādes ietvaros veiktās aku ūdens kvalitātes testēšanas rezultāti (2022.gada augustā un 2022.gada nogalē, "Bior") ļauj secināt, ka pastāv arī gruntsūdeņu piesārņojums. 2022.gada augusta testēšanā 5 no 6 ūdens paraugiem konstatēta enterokoku klātbūtne, kas nozīmē, ka pastāv draudi patērētāju veselībai un nav rekomendējama šī ūdens lietošana uzturā. 5 akās konstatēti koliformo baktēriju piesārņojums, 4 - paaugstināti mikrobioloģiskās kvalitātes rādītāji, bet to pārsniegumi nav tieši bīstami cilvēka veselībai. Vienā no akām konstatēta paaugstināta duļķainība. 2022.gada nogalē īstenotajā atkārtotajā testēšanā ūdens kvalitāte 3 akās bija nedaudz labāka, jo tajās vairs netika konstatēti enterokoki, bet 2 tie joprojām tika atrasti, saglabājot draudus cilvēku veselībai, ja ūdens tiek lietots uzturā. Vienā no akām tika konstatēta zarnu nūjiņa, kas nav pieļaujama dzeramajā ūdenī. (<i>Detalizēti ūdens kvalitātes testēšanas rezultāti un atbilstība normatīvos pieļaujamajam sniegta Paskaidrojuma raksta 1.sējuma "Teritorijas pašreizējā izmantošana un attīstības priekšnosacījumi" 2. nodaļā "Dabas vides raksturojums"</i>).</p> <p>Situāciju sarežģī arī izteikti saposmotais ciema reljefs un iedzīvotāju kūtrums decentralizētās sadzīves kanalizācijas sistēmu reģistrēšanā (uz 10.01.2022. pašvaldībā bija reģistrētas tikai 14 decentralizētās kanalizācijas sistēmas).</p> <p>Līdz ar to pastāv iespēja piesārņojumam no decentralizētās sadzīves kanalizācijas notekūdeņiem nonākt vidē - gruntsūdeņos un virszemes ūdeņos, tai skaitā Kovšupē ar biotopu <i>Upju straujtecēs un dabiski upju posmi</i>.</p>
	<p>Meliorācijas sistēmu (it īpaši Pleikšņu ciema blīvas dzīvojamās apbūves teritorijā esošo mākslīgo un dabīgo virszemes ūdensnoteku, kas nav reģistrētas Meliorācijas kadastra sistēmā) neatbilstoša apsaimniekošana - aizaugšana, netīrīšana, iznīcināšana (īpašnieku patvaļīga aizbēršana atsevišķos posmos) vai neesamība vispār, kas apgrūtina virszemes ūdeņu noteci, izraisot daļas no Pleikšņu ciema zemāko teritoriju regulāru applūšanu, radot bojājumus gan nekustamajiem īpašumiem, gan ciema ceļu un ielu tīklam, gan izraisot vides risku un draudus</p>

	iedzīvotāju veselībai, piesārņojumam no neatbilstoši apsaimniekotām decentralizētām kanalizācijas sistēmām nonākt vidē, tai skaitā lokālajās akās.
	Publiskās ārtelpas un labiekārtojuma infrastruktūras sliktā kvalitāte vai neesamība. Iedzīvotājiem apkaimēs nav pieejamas kvalitatīvas, labiekārtotas un publiski pieejamas pasīvās un aktīvās atpūtas vietas (rotaļu laukumi, soliņi, āra trenāžieri u.c.), kurās var atpūsties dažāda vecuma un interešu iedzīvotāji un/vai pulcēties (diskutēt par ciema/tā apkaimju aktuālajām problēmām un risinājumiem), nav gājēju un velosipēdistu ceļu, sasaistes ar Rēzeknes pilsētas un Rēzeknes novada rekreācijas objektiem (Kovšu ezera taku, pilsētas gājēju un veloinfrastruktūras tīklu, "EuroVelo11" u.c.). Skatu laukums "Bočku kalns" nav pieejams jaunajām māmiņām, cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.
	Nesakārtota atkritumu apsaimniekošanas sistēma, nepietiekoša vai praktiski neesoša dalīto atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūra (Pleikšņos ir tikai viens atkritumu šķirošanas punkts - Robežu ielas 14 daudzdzīvokļu mājas teritorijā). Šaurās ielas (it īpaši ziemas periodā) un apgriešanās iespēju trūkums (strupceļi) apgrūtināta atkritumu apsaimniekošanas dienesta transportam piekļuvi pie īpašumiem sadzīves atkritumu savākšanai. Atsevišķās vietās (neapsaimniekotajos īpašumos) izveidojušās nelegālas atkritumu izgāztuves, kur iedzīvotāji atstāj savos īpašumos radītos atkritumus, atkritumu urnas sabiedriskā transporta pieturvietās ir pārpildītas, kas gan vizuāli degradē teritoriju, gan izraisa vides riskus augšnes, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu piesārņojumam.
	Ciema teritorija robežojas ar augstas satiksmes intensitātes valsts galveno autoceļu A13 Krievijas robeža (Grebņeva) - Rēzekne - Daugavpils - Lietuvas robeža (Medumi) (turpmāk - autoceļš A13), kas rada būtiskas vides trokšņa emisijas (paaugstinātu fona troksni) tuvumā esošajām teritorijām.

4.2. Iespējamā attīstība, ja lokālplānojums netiktu īstenots

Iespējamo situāciju, ja Pleikšņu ciema LP netiek izstrādāts un īstenots (vidējā termiņā un ilgtermiņā) var pieņemt par **"nulles" alternatīvu**. Šajā gadījumā netiek radīti priekšnoteikumi Pleikšņu ciema teritorijas ilgtspējīgai izmantošanai un pievilcīgas dzīves vides veidošanai iedzīvotājiem, lokālplānojumā mērķtiecīgi plānojot kvalitatīvas pastāvīgas savrupmāju un sezonālas vasarnīcu un dārza māju apbūves attīstību, ciema satiksmes, inženiertehniskās un publiskā labiekārtojuma infrastruktūras pakāpenisku sakārtošanu un pēc plānošanas dokumenta apstiprināšanas - investīciju piesaisti ielu/ceļa tīkla, mikromobilitātes, centralizētās ūdenssaimniecības un sadzīves notekūdeņu kanalizācijas, labiekārtojuma un citas nepieciešamās publiskās infrastruktūras attīstībai. Privātīpašnieki turpina pakāpeniski transformēt savus īpašumus no sezonāla rakstura apbūves uz pastāvīgām dzīvesvietām, tai skaitā veicot nelikumīgu būvniecību. Netiek plānoti Pleikšņu ciema ielu shēmas grozījumi - ielu sarkano līniju paplašināšana, apgriešanas vietu ierīkošanu, publiskās autonomvietnes u.c., centralizētas ūdensapgādes un sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēmu ierīkošana un apbūves pakāpeniska pieslēgšana pie tās, atkritumu saimniecības sakārtošana un citi aktuālie, problemātiskie jautājumi. Turpinās vides problēmas - vides piesārņojums no decentralizētajām un neregistrētajām sadzīves kanalizācijas notekūdeņu sistēmām (sausajām tualetēm, nehermētiskām izsmeļamajām akām) nonākt gruntsūdenī, tai skaitā arī akās, kas tiek izmantotas kā iedzīvotāju dzeramā ūdens avots un var izraisīt nopietnas veselības problēmas. Nav saprotamas ielu shēmas - ielu šaurākajos posmos nav iespējams apmainīties pretēji braucošajiem transportlīdzekļiem, pastāv strupceļi, ielās novietotās automašīnas traucē satiksmi, nav drošas vides gājējiem, velosipēdistiem un citiem mikromobilitātes transportlīdzekļu lietotājiem. Operatīvajiem dienestiem saglabājas apgrūtinātas iespējas piekļūt īpašumiem un ātri atrast izsaukumu vietas, nodrošināt sūtījumu piegādes īpašnieku adresēs, ierobežojumi nodrošināt individuālus atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus, kā arī sekmīgi organizēt

cita veida pakalpojumus teritorijā. Ciemā un tā apkaimēs nav ierīkotas publiski pieejamas labiekārtotas teritorijas, neveidojas vienota ciema/apkaimju kopiena, nav efektīvas pārvaldības un kopīgu nosacījumu ciema teritorijas apsaimniekošanai un apbūves veidošanai. Apgrūtināta teritorijas apsaimniekošana un salīdzinoši lēna teritorijas problēmu risināšana.

“Nulles” alternatīva ir pretrunā ar pašvaldības hierarhiski augstākajā attīstības plānošanas dokumentā – Rēzeknes valstspilsētas un Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2035.gadam noteiktajai ilgtermiņa prioritātei IP3 "Ciemu un citu urbāno vietu attīstība", Pleikšņos netiek veidota pievilcīga dzīves vide ar ērtu un sakārtotu dzīves telpu, kurā pieaug iedzīvotāju skaits, pieejami kvalitatīvi mājokļi, droša vide un infrastruktūra. Netiek īstenotas Stratēģijas telpiskās perspektīvas vadlīnija: *“Veicināt jaunu mājokļu būvniecību, kā arī vasarnīcu un dārza māju apbūves teritoriju transformēšanu par pastāvīgu dzīvojamo māju apbūvi, attīstot ceļu/ielu tīklu kopā ar inženierkomunikāciju tīklu un ieviešot atkritumu apsaimniekošanu”*.

Neizstrādājot Pleikšņu ciema LP, pašvaldība neīsteno teritorijas plānojumu, kurā Pleikšņiem ir noteikts blīvi apdzīvotas vietas - ciema statuss un robežas un visa ciema teritorija ir noteikta kā teritorija, kurai izstrādājams lokālplānojums (TIN2), ar mērķi sakārtot Pleikšņu vasarnīcu un dārza māju apbūves ciema vidi, izstrādāt transporta un galveno inženiertīklu - energoapgādes, ūdensapgādes un sadzīves notekūdeņu savākšanas sistēmas (centralizētas vai decentralizētas) un atkritumu apsaimniekošanas attīstības shēmas, kā arī noteikt ielu sarkanās līnijas.

Ciema attīstībā turpinās telpisks haoss, nav drošas satiksmes organizācijas, netiek identificētas teritorijas, kas nepieciešamās publiskās infrastruktūras un kvalitatīvas un videi draudzīgas inženiertehniskās infrastruktūras attīstībai, veselīgas, ilgtspējīgas un drošas iedzīvotāju dzīves kvalitātes nodrošināšanai.

5. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS BŪTISKĀS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS

Veicot Pleikšņu ciema LP analīzi, tika izvērtētas potenciālās plānošanas dokumenta īstenošanas ietekmes uz vidi. Vērtējot lokālpilnošuma īstenošanas iespējamās ietekmes, analizēts to **būtiskums, veids un ilgums**.

Iespējamo ietekmju uz vidi vērtēšanas metodoloģiskie kritēriji sniegti *Tabula 2 Iespējamo ietekmju uz vidi vērtēšanas metodoloģiskie kritēriji*. Sadaļās zemāk ir sniegts būtisko plānošanas dokumenta ietekmju uz vidi novērtējuma apkopojums. Vērtējums veikts Pleikšņu ciema LP 1.0 redakcijai, kas izstrādāta pirms publiskās apspriešanas. Pēc publiskās apspriešanas nepieciešamības gadījumā tiks veikta ietekmju pārvērtēšana.

BŪTISKUMS	+ Pozitīva ietekme	Iespējams, ka risinājuma īstenošana veicinās kvantitatīvus vai kvalitatīvus uzlabojumus vides/aspekta kvalitātē, salīdzinot ar pamatstāvokli, tiks sasniegti normatīvajos aktos un vadlīnijās noteiktie vides kvalitātes normatīvi, kā arī tiks nodrošināta plānošanas dokumentos noteikto mērķu sasniegšana.
	- Negatīva ietekme	Iespējams, ka risinājuma īstenošana veicinās kvantitatīvu vai kvalitatīvu vides stāvokļa/aspekta kvalitātes pasliktināšanos, salīdzinot ar pamatstāvokli. Risinājuma īstenošanas rezultātā var tikt pārkāpti normatīvajos aktos noteiktie vides/aspekta kvalitātes robežlielumi vai normatīvo aktu prasības vides jomā, vai var rasties būtiska negatīva ietekme uz vidi/aspektu, salīdzinot ar pamatstāvokli. Ļoti iespējams, ka netiks nodrošināta plānošanas dokumentos noteikto mērķu sasniegšana.
	+/- Ietekme nav zināma	Ietekme nav zināma (t.sk., dēļ informācijas trūkuma par pamatstāvokli).
	0 Ietekme nav/ Ietekme nav būtiska	Nav paredzamas kvalitatīvi vai kvantitatīvi novērtējamas izmaiņas vides/ aspekta stāvoklī un ietekmē uz sabiedrības tiesībām vides jomā.
VEIDS	T - Tieša ietekme	Ietekme, kas izriet tieši no risinājuma īstenošanas.
	N - Netieša ietekme	Ietekme, kas varētu rasties pastarpināti no risinājuma īstenošanas.
ILGUMS	Ī - Īslaicīga ietekme	Ietekme, kas izpaužas noteiktu, īsu laika periodu (piemēram, ietekme būvniecības laikā).
	V/I - Vidēja termiņa un ilglaicīga ietekme	Risinājuma īstenošana rada pastāvīgu, atkārtotu vai ilgstošu ietekmi.
	n/a - Nav attiecināms	Gadījumos, kad ietekmes nav vai ietekme nav zināma un tās ilgumu un to, vai tā būs tieša vai netieša, nav iespējams paredzēt.

Tabula 2 Iespējamo ietekmju uz vidi vērtēšanas metodoloģiskie kritēriji

Pleikšņu LP risinājumu īstenošanas iespējamās ietekmes uz vidi (atmosfēras gaisa kvalitāti un vides trokšņa situāciju, bioloģisko daudzveidību un dabas pamatnes teritorijām, augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti un applūšanas riskiem) vērtētas kompleksi, analizējot lokālpilnošuma funkcionālā zonējuma karti un TIAN iekļautos nosacījumus, tai skaitā noteiktos aprūtinājumus (aizsargjoslas).

Plānošanas dokumentā nav identificējami tādi risinājumi, kas radītu vērā ņemamu atmosfēras gaisa, augsnes, grunts, virszemes un pazemes kvalitātes, vides trokšņa situācijas pasliktināšanos. Kopumā izstrādātā Pleikšņu LP redakcija vērtējama neitrāli, būtiski neietekmēs vides stāvokli salīdzinoši ar esošo.

Analizējot no lokālplānojuma izstrādes darba uzdevuma un mērķu viedokļa - radīt priekšnoteikumus Pleikšņu ciema teritorijas ilgtspējīgai izmantošanai un pievilcīgas dzīves vides veidošanai, paredzot transporta un inženiertehniskās infrastruktūras attīstību un sakārtošanu, Pleikšņu ciema LP īstenošanā nav paredzamas negatīvas izmaiņas vides kvalitātes stāvoklī un ietekmē uz sabiedrības tiesībām vides jomā.

5.1. Gaisa kvalitāte un vides troksnis

Divas būtiskākās atmosfēras gaisa piesārņojuma avotu grupas Pleikšņu ciemā ir transports un lokālā siltumapgāde. Vides trokšņa avoti - augstas satiksmes intensitātes autoceļš A13 (rietumos tieši robežojas ar Pleikšņu ciema teritoriju), kā arī autotransporta kustība ciema ielās un ceļos. Pleikšņu ciema teritorijā neatrodas un netiek plānoti ražošanas uzņēmumi, kas varētu izraisīt atmosfēras gaisa piesārņojumu vai paaugstinātu vides troksni tehnoloģiskās darbības rezultātā.

Kaut arī detalizēta informācija par atmosfēras gaisa kvalitāti Pleikšņu ciema teritorijā nav pieejama, ņemot vērā novērojumu datus¹⁵ un ikmēneša rādītājus¹⁶ blakus esošajā Rēzeknes valstspilsētā 2022.gadā, kur rādītāji (sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda, ozona, oglekļa oksīda, benzola, daļiņas PM10, daļiņas PM2,5 u.c.) gaisa piesārņojuma monitoringa stacijas netiek pārsniegti, secināms, ka **gaisa kvalitāte Pleikšņos vērtējama kā laba un cilvēku veselību neapdraudoša, ļaujoties uz ārējo normatīvo regulējumu gaisa aizsardzības regulējuma jomā** - 03.11.2009. MK noteikumiem Nr.1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti" (turpmāk MK noteikumi Nr.1290).

Pieļaujamās trokšņu rādītāju robežlielumu vērtības apbūves teritorijām ar dažādām izmantošanas funkcijām ir noteiktas 07.01.2014. MK noteikumos Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” (turpmāk - MK noteikumi Nr.16) atbilstoši teritorijas lietošanas funkcijai. Individuālo (savrupmāju) dzīvojamo māju teritorijās (kādas galvenokārt ir Pleikšņos) noteikti trokšņa robežlielumi ir 55 dB(A) dienā (L_{diena}), 50 dB(A) vakara stundās (L_{vakars}) un 45 dB(A) naktī (L_{nakts}). Paaugstināts vides trokšņa līmenis Pleikšņu ciema LP teritorijā ir tiešā autoceļa A13 tuvumā, vismaz 100 m aizsargjoslas platumā, kura noteikta kā būvniecības ierobežojumu teritorija (netiek plānota un nav atļautas jaunas dzīvojamās vai citas apbūves veidošana).

No gaisa kvalitātes un vides trokšņa viedokļa, kopumā Pleikšņu ciema LP paredz nelielu skaitu risinājumu, kas vērsti uz gaisa kvalitātes aizsardzību un vides troksni. Tomēr identificēti daži risinājumi, kas paaugstina prasības atmosfēras gaisa aizsardzībai un tieši un netieši veicinās cilvēku veselībai un videi drošu transporta enerģijas apriti, mikromobilitāti u.c. vidējā termiņā un ilgtermiņā. Kopumā secināms, ka plānošanas dokumentā ir iestrādātas vispārīgas prasības, kas attiecināmas arī uz trokšņa pārvaldību esošo un plānoto transporta infrastruktūras avotu kontekstā. Pozitīvi vērtējams, ka Pleikšņu ciema LP Paskaidrojuma rakstā ir iestrādāts priekšlikums - ciema teritorijas robežu samazināšanai pie nākamā perioda Rēzeknes novada teritorijas plānojuma izstrādes, nosakot ciema teritorijas robežu ne tuvāk kā 100 m no autoceļa A13 ass (lokālplānojums nav juridiski tiesīgs grozīt ciema teritorijas robežu). *Tabula 3 Risinājumu ietekmes uz gaisa kvalitāti un vides troksni novērtējums*

RISINĀJUMS	VĒRTĒJUMS
Visā teritorijā aizliegtā izmantošana	<p>+, N, T, V/I</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozitīva netieša ietekme uz gaisa kvalitāti saistāma ar TIAN iekļauto nosacījumu, ka visā Pleikšņu ciema teritorijā nav atļauti tādi izmantošanas veidi un saimnieciskā darbība, kuras rezultātā rodas <u>būtisks atmosfēras gaisa piesārņojums, vides troksnis</u>, augsnes,

¹⁵ Ziņojums par Valsts atmosfēras gaisa kvalitātes monitoringa tīkla izvērtējumu, Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (LVĢMC), 2021

¹⁶ [Ikmēneša informācija par gaisa kvalitāti 2022](#), LVĢMC

RISINĀJUMS	VĒRTĒJUMS
	<p>grunts, virszemes un pazemes ūdeņu vai cits piesārņojums, kas pārsniedz normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus uz zemes vienības robežas un blakus esošajās zemes vienībās. Nosacījums jau pēc būtības izslēdz jaunu objektu, kas rada būtiskas emisijas atmosfēras gaisā, tai skaitā vides trokšņa rašanos.</p> <ul style="list-style-type: none"> Tiešu pozitīvu ietekmi radīs TIAN iekļautais nosacījums, kas aizliedz veikt jebkādas darbības, kas veicina vides piesārņošanu, tanī skaitā - dedzināt gumijas, plastmasas, polimēru izstrādājumus, transportlīdzekļu riepas, ruberoīdu, jumta materiālus, ķīmiskas vielas, polietilēnu u.c..
Prasības transporta infrastruktūrai	<p>+, -, N, T, V/I, Ī</p> <ul style="list-style-type: none"> Lokālpilnvarotāja Grafiskajā daļā noteiktās Pleikšņu ciema ielu shēmas un ielu sarkano līniju grozījumi, TIAN iekļautie nosacījumi transporta infrastruktūras attīstībai, tai skaitā ielu/ceļu telpai, autonomvietnēm, elektroauto uzlādes staciju ierīkošanai, ilgtermiņā var sniegt pozitīvu netiešu ietekmi uz gaisa kvalitāti. Ciema transporta infrastruktūras pakāpeniska sakārtošana, vietējas nozīmes ielu (E kategorijas) noteikšana par "dzīvojamo zonu" ar dalītu kopēju telpu visiem satiksmes dalībniekiem un samazinātu braukšanas ātrumu līdz 20 km/h, apzāļumotu autonomvietnes ierīkošana u.c. risinājumu īstenošana netieši samazinās arī autotransporta izmešus atmosfēras gaisā, veicinās mikromobilitāti un zaļo zonu veidošanos, kas samazinās autotransporta kustības traucējumus un veicinās gaisa kvalitātes paaugstināšanos. Cietā seguma (asfaltbetona vai cita) ierīkošana ielās samazinās putekļu piesārņojumu. Īstlaicīga negatīva ietekme uz atmosfēras gaisa kvalitāti un vides trokšņa līmeņa iespējama transporta infrastruktūras (ielu/ceļu) būvniecības/pārbūves laikā, bet tā ir pārejoša.
Prasības inženiertehniskās apgādes tīkliem un objektiem	<p>-, +, T, N, V/I</p> <ul style="list-style-type: none"> Pleikšņu ciema apkaimēs nav ne tehniski, ne ekonomiski pieejami pieslēgumi pie centralizētās siltumapgādes, tai skaitā Rēzeknes pilsētas sistēmas (iespējamās pieslēguma vietas tālu, kā arī daļa no ciema apbūves ir sezonāla rakstura un siltajā gada periodā bez apkures vajadzības). Līdz ar to lokālpilnvarotāja risinājumi atļauj dzīvojamām un citas atļautās apbūves ēkām turpināt izmantot/ierīkot lokālo siltumapgādes sistēmu, ar nosacījumu, ka tiek nodrošināta normatīvajos aktos noteikto gaisa kvalitātes normatīvu ievērošanu. Tomēr ņemot vērā, ka emisijas avotu struktūrā siltumenerģijas ražošana dzīvojamo māju (pastāvīgās apbūves) apsildīšanai aukstajā gada periodā ir viens no būtiskākajiem gaisa piesārņojuma avotiem, rekomendējams būtu TIAN noteikt stingrākas prasības lokālo apkures iekārtu radītā piesārņojuma samazināšanai. Pieņemot, ka nav tehniski iespējams un ekonomiski pamatots, izveidot pieslēgumu pie centralizētās siltumapgādes, pašvaldībai jāveicina esošo apkures iekārtu nomaiņu pret videi draudzīgākām un efektīvākām iekārtām, tai skaitā alternatīvās enerģijas un apkures sistēmām - zemes siltumsūkņi u.c. Kā netieša pozitīva ietekme minams, TIAN iekļautais nosacījums alternatīvajiem inženiertehniskās apgādes risinājumiem: "Lokālpilnvarotāja teritorijā ierīko elektroauto uzlādes stacijas, kā arī var ierīkot citus alternatīvās energoapgādes risinājumus, kas nerada negatīvu ietekmi uz iedzīvotāju dzīves kvalitāti - troksni, mirguļošanu, ēnu, smakas."
Funkcionālais zonējums	<p>0, N, T, V/I</p> <ul style="list-style-type: none"> Lokālpilnvarotāja pēc būtības negroza spēkā esošajā Rēzeknes novada teritorijas plānojumā noteikto funkcionālo zonējumu un saglabā TIAN prasības funkcionālajās zonās. Atsevišķās vietās ciema publiskās un tehniskās infrastruktūras attīstībai noteikta Publiskās apbūves teritorija P (Pleikšņu centrālajam laukumam izveidei ar kultūras un rekreācijas objektu apbūves iespējām), Dabas un apstādījuma teritorija DA (Pleikšņu atsevišķu apkaimju publiskā labiekārtojuma elementu izvietojumam u.c.). Transporta infrastruktūras teritorijas (TR) un Tehniskās apbūves teritorija (TA) noteiktas ielu un

RISINĀJUMS	VĒRTĒJUMS
	<p>apgriešanās laukumu sarkanajās līnijās, publisko autovietņu, dalīto atkritumu konteineru laukumu u.c. nepieciešamās tehniskās infrastruktūras izvietojumam. Būtiskākās ar dzīvojamo apbūvi saistītās funkcionālā zonējuma grozījumu teritorijas ir ciema dienvidu daļā, pamatojoties, ka pašvaldība perspektīvē plāno nozīmīgas investīcijas centralizētās sadzīves notekūdeņu kanalizācijas un ūdensapgādes sistēmas izveidei Pleikšņos, kas ir pieprasīta dzīves vieta Rēzeknes valstspilsētas tiešā tuvumā. Tiek plānota pašreizējo Lauksaimniecības teritorija (L1) grozīšana uz Savrupmāju apbūves teritorijām (DzS1) savrupmāju un vasarnīcu apbūves mērķim ar iespēju perspektīvē sadalīt mazākās zemes vienībās. No TIAN atļauto izmantošanu viedokļa, DzS1 teritorijas ir "draudzīgākas videi", jo tajās ir atļauta tikai individuālā dzīvojamā vai dārza māju apbūve, atšķirībā no L1 teritorijām, kurās atļauta gan publiskā, gan vieglās un lauksaimnieciskās ražošanas apbūve. Būtiskākais nosacījums, lai neizraisītu vides riskus, pirms perspektīvo DzS1 teritoriju attīstības ir atbilstošas transporta un inženiertehniskās izbūve.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kā pozitīvi aspekti minami, ka netiek plānotas jaunas Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R), bet esošajām R un TA teritorijām lokālpilnojumam TIAN iekļauti stingrāki nosacījumi kā teritorijas plānojumā, nosakot, ka atļauta tikai vidi nepiesārņojošu C kategorijas uzņēmumu darbība, nav atļauta Smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūve (13002), Derīgo izrakteņu ieguve (13004), Atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve (13005), izņemot atkritumu savākšanas un šķirošanas laukumus un punktus un citu vides kvalitāti pasliktinošu uzņēmumu darbība. Ciemā saglabātas plašas zaļās teritorijas - Mežu teritorijas (M) un Dabas un apstādījumu teritorijas (DA), kas veiks "zaļo plaušu" funkciju un netieši veicinās labas atmosfēras gaisa kvalitātes uzturēšanu gan lokāli, gan plašākā Rēzeknes valstspilsētas aglomerācijas mērogā.
<p>Prasības vides risku samazināšanai - aizsardzība pret troksni</p>	<p>+ , T, N, V/I</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tiešu pozitīvu ietekmi uz vides trokšņa pārvaldību sniedz lokālpilnojumam (Grafiskajā daļā un TIAN) noteiktā būvlaide - 100 m aizsargjosla uz katru pusi no autoceļa A13 ass līnijas, kurā nav atļauta dzīvojamo un citu atļauto ēku būvniecība un jānodrošina nepieciešamā pieeja autoceļa A13 ekspluatācijai un apsaimniekošanai. • Kā netieša pozitīva ietekme vērtējama TIAN iekļautā norma vides trokšņa riska samazināšanai: "Dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijās (DzS1, DzM, L1, P) nodrošina trokšņa robežlielumu nepārsniegšanu, atbilstoši Lokālpilnojumam teritorijā atļautajām izmantošanām un normatīvo aktu prasībām. Nepieciešamības gadījumā veic būvakustiskos pasākumus - prettrokšņa un apbūves akustiskās kvalitātes paaugstināšanas pasākumus vides trokšņa mazināšanai normatīvajos aktos noteiktā kārtībā un apjomā, izmantojot arhitektoniskas un būvniecības metodes. Ēkas aprīko ar īpašu skaņas izolāciju pret viena veida vai vairāku veidu vides trokšņiem un tādām ventilācijas vai gaisa kondicionēšanas iekārtām, kas dod iespēju pastāvīgi saglabāt izolētību no vides trokšņa. Konkrētu nepieciešamo prettrokšņa risinājumu, tā apjomu un veidu iekļauj būvniecības ieceres dokumentācijā." • Pleikšņu ciema teritorijas robežas ir noteiktas spēkā esošajā Rēzeknes novada teritorijas plānojumā līdz augstas intensitātes transporta maģistrālei autoceļam A13, kas ir būtisks trokšņa avots un tās tuvumā ir trokšņa robežlielumu pārsniegumi dzīvojamai un publiskajai apbūvei. Ņemot vērā, ka lokālpilnojumam nav juridiska deleģējuma grozīt ciema teritorijas robežas, tās būtu ieteicams grozīt pie nākamā Rēzeknes novada teritorijas plānojuma izstrādes, atbilstoši lokālpilnojumam Paskaidrojuma rakstā iekļautajam priekšlikumu ciema robežu noteikšanai līdz autoceļa A13 100 m aizsargjoslai.

Tabula 3 Risinājumu ietekmes uz gaisa kvalitāti un vides troksni novērtējums

5.2. Bioloģiskā daudzveidība un dabas pamatnes teritorijas

Saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” iekļauto informāciju Pleikšņos neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijas vai mikroliegumi, kā arī nav reģistrētas īpaši aizsargājamās sugas. Ciema teritoriju šķērsojošās vienīgās dabiskās ūdensteces **Kovšupes** neliels **posms** (Pleikšņu dienvidrietumu daļā līdz Rītausmas apkaimes robežai) noteikts kā **īpaši aizsargājams biotops - upju straujtecis un dabiski upju posmi** (ES klasifikācijas kods – 3260, identifikācijas Nr. 338916).

Pleikšņu ciema nav oficiāli reģistrēta neviena invadēta teritorija, kurā būtu konstatēta Sosnovska latvāņa izplatība¹⁷. Apsekojot dabā konstatēta invazīvo augu sugu – “dārbēgļu” (savvaļā pārgājuši kultūraugi – krāšņumaugi, lauksaimniecības kultūras, piemēram, Kanādas zeltgalvīte, blīvā skābene, Kanādas elodeja u.c.) izplatība daļēji pamestās un neapsaimniekotās apbūves un mazdārziņu teritorijās, vietām veidojot degradētu vidi.

Kā būtiska un saglabājama dabas pamatnes vērtība Pleikšņu ciemā ir identificētas plašās un daudzveidīgās **mežu teritorijas**, kas teritoriāli galvenokārt atrodas ciema R daļā, centrālajā daļā starp apkaimēm Veselība, Dzintara dārzs un Dzirkstele, kā arī mazākā apjomā - Pleikšņu A un D daļā. *Teritoriālo izvietojumu skatīt Paskaidrojuma raksta 1.sējuma “Teritorijas pašreizējā izmantošana un attīstības priekšnosacījumi” 1.pielikumā “Paskaidrojuma raksta kartogrāfiskais materiāls” kartē “Dabas vērtības”.*

Pleikšņu ciema LP TIAN ir noteiktas un Grafiskajā daļā attēlotas virszemes ūdensobjektu, tai skaitā mākslīgo ūdensobjektu aizsargjoslas, kā arī iekļauti atsevišķi risinājumi, kas paredz nosacījumus un ierobežojumus, kuru mērķis ir nodrošināt dabas vērtību saglabāšanu. Lokālpilnojuma īstenošanas rezultātā **nav prognozējama ietekme uz bioloģiskās daudzveidības samazināšanos**. Kopumā ietekmes vērtējamas neitrāli, bet vidējā termiņā un ilgtermiņā, sakārtojot degradētās teritorijas un attīstot centralizēto ūdenssaimniecību, prognozējama dabas vides kvalitātes paaugstināšanās. *Tabula 4 Risinājumu ietekmes uz bioloģisko daudzveidību un dabas pamatnes teritorijām novērtējums*

Risinājums	Vērtējums
<p>Īpaši aizsargājami dabas objekti un bioloģiskā daudzveidība</p>	<p>O, N, V/I</p> <ul style="list-style-type: none"> Grafiskās daļas kartē Lokālpilnojuma Funkcionālā zonējuma kartē attēlots Kovšupes upes posms - īpaši aizsargājams saldūdens biotops “Upju straujtecis un dabiski upju posmi” (ES klasifikācijas kods 3260, identifikācijas Nr.338916). Ciema teritorijas R daļā, kur plūst Kovšupe, tai skaitā ir aizsargājamais biotops, netiek plānota dzīvojamās apbūves attīstība (DzS teritorijas), bet saglabātas Mežu teritorijas (M). TIAN nav noteiktas papildus prasības (ārpus normatīvā regulējuma) biotopa aizsardzībai. Lai arī teritorijā esošā biotopa saglabāšanu un aizsardzību nodrošina ES un LR normatīvie akti, iespējama apdraudējuma samazināšanai uz jūtīgo identificēto bioloģiskās daudzveidības vērtību, atbilstoši Vides pārskata rekomendācijām, TIAN iekļauts preventīvu nosacījums par aizliegumu novadīt jebkāda veida notekūdeņus, tai skaitā notekūdeņu attīrīšanas ietaisēs (turpmāk – NAI) attīrītus sadzīves notekūdeņus, jo saldūdens biotopi ir ļoti jūtīgi pat uz minimālu piesārņojošo vielu klātbūtni (NAI notekūdeņi netiek attīrīti 100%). Kaut arī biotopa apkārtnē nav netiek plānotas apbūves teritorijas, izsverama būtu arī buferzonas ap biotopu noteikšana. Kaut arī Pleikšņu ciemā nav konstatēta Sosnovska latvāņu invadētas teritorijas, tomēr raksturīga citu invazīvo sugu “dārbēgļu” - Kanādas zeltslotiņas u.c. izplatības tendence, kas ilgtermiņā var izraisīt ietekmi uz bioloģisko daudzveidību. Līdz ar to teritorijas turpmākajā apsaimniekošanā būtiski ir izglītēt zemju īpašniekus par “dārbēgļu” izplatības

¹⁷ Valsts augu aizsardzības dienests, [Sosnovska latvāņa izplatības karte Latvijā](#) (skatīts 23.08.2022.)

Risinājums	Vērtējums
	ierobežošanu, regulāri izplaut pašlaik aktīvi neapsaimniekotās un vietām daļēji degradētās teritorijas.
Aizsargjoslas un citi apgrūtinājumi	<p>0, N, V/I</p> <ul style="list-style-type: none"> Saskaņā ar, Grafiskās daļas kartē "Lokālpārvaldības teritorijas funkcionālais zonējums" attēlotas virszemes ūdensobjektu - Kovšupes, mākslīgo ūdensobjektu (dīķu), kuru platība ir lielāka par 0,1 ha un koplietošanas ūdensnoteku (meliorācijas kadastra numuru 428735:1, 428734:14, 428734:16, 428734:18, 428734:20) 10 m aizsargjoslas katrā krastā. TIAN noteiktas minēto virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas, tai skaitā Kovšupes 10 m aizsargjosla. Apgrūtinājumi noteikti saskaņā ar normatīvo regulējumu (Aizsargjoslu likumu un Zvejniecības likums).
Funkcionālais zonējums	<p>+, N, T, V/I</p> <ul style="list-style-type: none"> Lokālpārvaldības zonējums pēc būtības negroza teritorijas plānojumā noteikto funkcionālo zonējumu Mežu teritorijas (M), Ūdeņu teritorijas (Ū) un Dabas un apstādījumu teritorijas (DA). Jaunas Savrupmāju apbūves teritorijām (DzS1) tiek plānotas Lauksaimniecības teritorijās (L1), kur jau ir atļauts krietni plašāks apbūves un izmantošanas klāsts kā DzS1 teritorijās. Ņemot vērā aktuālo kadastra informāciju, zemes vienībās, kurās esošais nekustamā īpašuma lietošanas mērķis (turpmāk – NILM) ir "Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība" (NILM kods 0201), funkcionālais zonējums grozīts no Lauksaimniecības teritorija (L) uz Mežu teritorija (M). Papildus DA teritorijas (galvenokārt pašvaldību īpašumos) tiek plānotas Pleikšņu centra un atsevišķu apkaimju publiskā labiekārtojuma teritoriju ierīkošanai un labiekārtojuma elementu izvietojuma (apažumojums, rotaļu laukumi, āra treniņi, soliņi, atkritumu urnas u.tml.). Līdz ar to lokālpārvaldības risinājumi nedaudz pat palielina ciema "zaļo plaušu" īpatsvaru. No funkcionālā zonējuma viedokļa, Pleikšņu ciema LP īstenošana neizraisīs būtiskas ietekmes uz esošajām dabas pamatnes teritorijām. Tā kā pie DzS1 teritoriju attīstības tiek paredzēti nosacījumi ciema tehniskās infrastruktūras sakārtošanai un labiekārtojuma veidošanai, nenoliedzami tiks radīta netieša pozitīva ietekme arī uz teritorijas dabas vērtībām.
Prasības labiekārtojumam	<p>+, N, V/I</p> <ul style="list-style-type: none"> Risinājums ietver nosacījumus labiekārtotās publiskās ārtelpas un zaļo koridoru veidošanai, iesaistot pamatstruktūrā arī esošās dabas pamatnes teritorijas un vērtības (meži, ūdeņi, reljefs, piemēram Pleikšņu kalns). TIAN iekļauts: "Veido kvalitatīvu ciema vidi ar pārdomātu plānojumu - mūsdienīgu, pieejamu un aktīvi lietojamu publiskās ārtelpas labiekārtojuma un dabas teritoriju tīklojumu, kas vienotā struktūrā savieno Pleikšņu ciema teritorijas publiskās ārtelpas pamatstruktūras elementus ar esošajām publiskās ārtelpas teritorijām un elementiem tuvākajā Rēzeknes novada un Rēzeknes pilsētas apkaimē (gājēju un velosipēdistu ceļu uz Kovšu ezeru Rēzeknes pilsētā u.c., gājēju un velosipēdistu ceļu autoceļā A13, mežiem, ūdeņiem u.c.)". Secināms, ka Pleikšņu ciema LP īstenošana vidējā termiņā un ilgtermiņā sniegs pozitīvu piensumu dabas daudzveidības un cilvēku dzīves vides kvalitātes saglabāšanai.

Tabula 4 Risinājumu ietekmes uz bioloģisko daudzveidību un dabas pamatnes teritorijām novērtējums

5.3. Augsnes un grunts piesārņojums

Pleikšņu ciema nav reģistrēta neviena piesārņota vai potenciāli piesārņota vieta¹⁸.

¹⁸ Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (dati pieejami Latvijas Atvērto datu portālā data.gov.lv)

Būtiskākās konstatētās problēmas, saistībā ar iespējamu augsnes un grunts piesārņojumu ir **nesakārtotā atkritumu apsaimniekošanas sistēma ciemā**, kā arī esošās daļēji degradētās pamesto un neapsaimniekoto mazdārziņu teritorijas (galvenokārt ciema nomalēs).

Ciema teritorijā atrodas tikai viens atkritumu šķirošanas punkts (Robežu ielas 14 daudzdzīvokļu mājas teritorijā). Pie visiem īpašumiem nav pieejama sadzīves atkritumu savākšana, jo pastāv piekļuves ierobežojumi (šauras ielas, bez apgriešanas iespējām atkritumu savākšanas automašīnām), it īpaši ziemas sezonā, kad ceļu kvalitāte ir slikta. Dzīvojamajās apkaimēs trūkst atkritumu konteineru, sabiedriskā transporta pieturvietās atkritumu urnas ir pārpildītas un atkritumi nonāk vidē, trūkst iespējas šķirot atkritumus, netiek izvesti liелgabarīta atkritumi u.c. problēmas. Atsevišķās vietās, īpašnieku neapsaimniekotās teritorijās iedzīvotāji ir izveidojuši nelegālās atkritumu izgāztuves. Mazdārziņu teritorijās novēroti arī atkritumu dedzināšanas gadījumi, tai skaitā plastmasas, gumijas, transportlīdzekļu riepas, jumta materiālus, polietilēnu, u.tml. materiālu, kas nav pieļaujams.

Pleikšņu ciema LP paredzēti risinājumi atkritumu apsaimniekošanas sistēmas sakārtošanai ciemā, kas veicinās atkritumu šķirošanu un novietošanu tiem paredzētās vietās, kas ir ērti sasniedzamas visu apkaimju iedzīvotājiem, tādējādi samazinot potenciālo augsnes, grunts un vides vizuālā piesārņojuma risku.

Kopumā nav identificēti tādi risinājumi, kas varētu izraisīt piesārņotu vai potenciāli piesārņotu vietu rašanos, kā arī būtisku augsnes un grunts piesārņojuma rašanos, īstenojot lokālpilnvarojumu. Prognozējams, ka sakārtojot ciema atkritumu saimniecību, kā arī īpašniekiem/lietotājiem atbilstoši apsaimniekojot savas teritorijas, tai skaitā pašlaik neapdzīvotās un aktīvi neizmantotās, situācija būtiski uzlabosies salīdzinoši ar esošo stāvokli. *Tabula 5 Risinājumu ietekmes uz augsnes un grunts piesārņojumu novērtējums*

Risinājums	Vērtējums
Visā teritorijā aizliegtā izmantošana	<p>+, N, V/I\</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozitīva netieša ietekme uz augsnes un grunts kvalitāti saistāma ar TIAN iekļauto nosacījumu, ka visā Pleikšņu ciema teritorijā nav atļauti tādi izmantošanas veidi un saimnieciskā darbība, kuras rezultātā rodas būtisks atmosfēras gaisa piesārņojums, vides troksnis, <u>augšnes, grunts</u>, virszemes un pazemes ūdeņu vai cits piesārņojums, kas pārsniedz normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus uz zemes vienības robežas un blakus esošajās zemes vienībās. Nosacījums jau pēc būtības izslēdz iespējamu augsnes un grunts piesārņojuma, pie nosacījuma, ka teritorijas apsaimniekošana tiek atbilstoši kontrolēta.
Prasības inženiertehniskajai infrastruktūrai	<p>+, T, V/I</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokālpilnvarojuma risinājumi paredz 7 jaunu dalīti vākto atkritumu (sadzīves atkritumu, plastmasas un papīra, stikla, bioatkritumu) savākšanas laukumu izveidošanu un izvietojumu (galvenokārt pašvaldības īpašumos), apkaimju iedzīvotāju dzīvesvietu tuvumā, ērti sasniedzamās vietās pie ielu telpas, kur arī ir nodrošināta netraucēta piekļuve specializētajam atkritumu savākšanas transportam (noteikts gan Grafiskajā daļā, gan TIAN). • Pozitīvi vērtējama arī plānotā atkritumu tvertņu izvietojuma ielu sarkanajās līnijās, sabiedriskā transporta pieturvietās, plānotajās apkaimju publiski pieejamās labiekārtojuma teritorijās (noteikts TIAN), kur notiek aktīva iedzīvotāju plūsma vai pulcēšanās, kas samazinās teritorijas piegrižošanas risku un veicinās ciema estētiskās un higiēniskās vides kvalitātes uzlabošanu un izvirzīto vides mērķu sasniegšanu, tai skaitā atkritumu šķirošanas veicināšanu, plastmasas u.c. veida piesārņojuma nenonākšanu augsnē un gruntī no nelegālajām atkritumu izgāztuvēm. • Būtiski pēc lokālpilnvarojuma apstiprināšanas, ieviest praksē plānotos atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstības pasākumus un nodrošināt regulāru savākto sadzīves atkritumu un dalīto atkritumu izvešanu, likvidēt un sakārtot atsevišķās vietās izveidojušās nelegālās atkritumu izgāztuves, nepieļaut turpmāku atkritumu izmešanu vidē, bet tikai tam

Risinājums	Vērtējums
	speciāli paredzētās vietās, kā arī izglītot iedzīvotājus par pareizu atkritumu šķirošanu un ieguvumiem.
Prasības transporta infrastruktūrai	+, N, V/I <ul style="list-style-type: none"> Pleikšņu ciema transporta infrastruktūras sakārtošana netieši radīs pozitīvu ietekmi attiecībā uz grunts un augsnes piesārņojuma risku (specializētais atkritumu savākšanas transports varēs piekļūt pie atkritumu savākšanas vietām, paplašinot (pārbūvējot/izbūvējot) ielas tiks sakārtota arī inženiertehniskā infrastruktūra u.c.).
Degradētās teritorija	0, N, V/I <ul style="list-style-type: none"> Noteikt neapsaimniekotās un daļēji degradētas mazdārziņu teritorijas nav iekļauts Pleikšņu ciema LP darba uzdevumā. Pēc Pleikšņu ciema LP apstiprināšanas, pašvaldības speciālistiem un Pleikšņu apkaimju vadītājiem rekomendējams identificēt neapsaimniekoto un daļēji degradēto mazdārziņu teritoriju zemes vienības un to īpašniekus un ieviest mehānismu kā likt īpašniekiem tās sakārtot.

Tabula 5 Risinājumu ietekmes uz augsnes un grunts piesārņojumu novērtējums

5.4. Virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojums un plūdu riski

Virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāte lielā mērā ir saistīta ar kanalizācijas savākšanu, attīrīšanu un novadīšanu vidē, kā arī centralizēto sadzīves notekūdeņu kanalizācijas tīklu pieejamība apdzīvotās vietās. (Pleikšņu ciema pašreizējā situācijā nav pieejami pieslēguma iespēja pie centralizētās sadzīves notekūdeņu kanalizācijas, izņemot esošās DzM teritorijas).

Saskaņā ar Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 6. panta trešo daļu pašvaldības dome, izvērtējot centralizētās ūdensapgādes sistēmas un centralizētās kanalizācijas sistēmas ierīkošanas ekonomisko pamatojumu, teritorijas plānojumā nosaka apbūves teritorijas, kurās ierīkojamas centralizētas ūdensapgādes sistēmas un centralizētas kanalizācijas sistēmās. Visām apdzīvotajām vietām vai to robežās esošām atsevišķām teritorijas daļām, kur iedzīvotāju skaits, apdzīvotības blīvums un ekonomiskā aktivitāte ir pietiekami koncentrēta, lai būtu ekonomiski pamatoti veidot centralizētu kanalizācijas tīklu sistēmu notekūdeņu savākšanai un novadīšanai uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām vai uz to galīgās novadīšanas vietu vidē, nosaka prasības komunālo notekūdeņu centralizētai savākšanai un emisijai (aglomerācijām). Centralizētas kanalizācijas sistēmas ierīko visās aglomerācijās, kur cilvēku ekvivalents ir lielāks vai vienāds ar 2000. (Pleikšņu ciema pašreizējo iedzīvotāju skaits ir apmēram 800 iedzīvotāji, ciema attīstības scenārijs ar augstāko īstenošanas varbūtību provizoriski uz 2030.gadu paredz 800 - 1200 iedzīvotājus, ietverot gan pastāvīgos, gan sezonālos iedzīvotājus).

MK noteikumu Nr. 240 149. punkts nosaka, ka teritorijas, kurās ierīkojamas centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas, teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā norāda kā teritorijas ar īpašiem noteikumiem, bet to 150. punkts nosaka, ka ciemos paredz obligātu centralizētu ūdensapgādi un kanalizāciju mazstāvu un daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijās, publiskās, jauktas centra un savrupmāju apbūves teritorijās. Savukārt 151. punkts pieļauj: ciemos, kas atrodas minētajās apbūves teritorijās, kuras nav iekļautas teritorijās ar īpašiem noteikumiem, kā pagaidu risinājumu līdz centralizētu ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu izbūvei var ierīkot vietējo ūdensapgādi un decentralizētas kanalizācijas sistēmas, paredzot pieslēgšanas iespējas centralizētajiem tīkliem pēc to izbūves. Pēc centralizēto ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu izbūves pieslēgums tiem ir obligāts.

Ūdenssaimniecības aglomerācijas robežas un teritorijas ar īpašiem noteikumiem noteikšana un attēlošana netika risināta spēkā esošā Rēzeknes novada teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros. Pleikšņu ciema LP, ņemot vērā blīvo apbūvi un vides riskus piesārņojumam no lokālās kanalizācijas (krājrezervuāriem, sausajām

tualetēm) nonākt vidē, **visas ciema blīvās apbūves teritorijas (DzS1, DzM, P, R, TA)** ir noteiktas un grafiski attēlotas kā teritorijas ar īpašiem noteikumiem **TIN15, kurā ierīkojamas centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas**. Līdz iespējai pieslēgties pie centralizētās ūdenssaimniecības (plānoto ūdenssaimniecības tīklu izbūvei ciemā), Pleikšņu ciema LP paredz risinājumus decentralizēto ūdensapgādes un sadzīves notekūdeņu apsaimniekošanai, lai pēc iespējas novērstu vides riskus.

Pleikšņu ciemā ir konstatēts neapmierinošs virszemes ūdens noteces tehnisko stāvoklis, ko izraisījusi esošo ciema nozīmes ūdensnoteku neatbilstoša apsaimniekošana - aizaugšana, netīrīšana, iznīcināšana, īpašnieku patvaļīga aizbēršana atsevišķos posmos vai neesamība vispār. Nerisīnot problēmu, saglabāsies apgrūtināta virszemes ūdeņu notece un regulāra zemāko teritorijas applūšana, radot bojājumus gan īpašumiem, gan satiksmes infrastruktūrai.

Kopumā lokālpārplānojums paredz vairākus risinājumus, tai skaitā prasības TIAN, kas paaugstina prasības augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu aizsardzībai no piesārņojuma. *Tabula 6 Risinājumu ietekmes uz virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojumu un plūdu riskiem novērtējums*

Risinājums	Vērtējums
Visā teritorijā aizliegtā izmantošana	<p>+, N, V/I\</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozitīva netieša ietekme uz virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti saistāma ar TIAN iekļauto nosacījumu, ka visā Pleikšņu ciema teritorijā nav atļauti tādi izmantošanas veidi un saimnieciskā darbība, kuras rezultātā rodas būtisks atmosfēras gaisa piesārņojums, vides troksnis, augsnes, grunts, <u>virszemes un pazemes ūdeņu</u> vai cits <u>piesārņojums</u>, kas pārsniedz normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus uz zemes vienības robežas un blakus esošajās zemes vienībās. Nosacījums jau pēc būtības izslēdz iespējamu piesārņojuma, pie nosacījuma, ka teritorijas apsaimniekošana tiek atbilstoši kontrolēta.
Prasības inženiertehniskajai infrastruktūrai	<p>+, T, V/I</p> <ul style="list-style-type: none"> • Notekūdeņu novadīšana vidē ir potenciāls virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma avots, tāpēc svarīgi, ka ir noteiktas un attēlotas teritorijas ar īpašiem noteikumiem (TIN15), kurā ierīkojamas centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas (praktiski visa ciema teritorija). • TIAN noteiktas prasības ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu risinājumiem, tai skaitā obligāts pieslēgums pie centralizētās ūdenssaimniecības (pēc tās izbūves īpašumam pieguļošā ielā), kā arī nosacījumi lokālo sadzīves notekūdeņu savākšanas risinājumiem, lai pēc iespējas izslēgtu vides riskus. • Pozitīvi vērtējams, ka ir aizliegts novadīt lietus ūdeņus sadzīves kanalizācijas sistēmā, jāparedz lietus ūdeņu attīrīšana (naftas ķērāji u.c.) pirms to novadīšanas vidē • Jau preventīvi TIAN iestrādāts, ka nav atļauta nekādu notekūdeņu, tai skaitā NAI attīrītu novadīšana Kovšupē posmā pirms īpaši aizsargājams saldūdens biotopa <i>“Upju straujtecēs un dabiski upju posmi”</i>.
Prasības transporta infrastruktūrai	<p>+, N, T< V/I</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozitīvi vērtējams TIAN iekļautā prasība ielu un transportlīdzekļu novietņu cietajam segumam, kā arī nosacījums paredzēt lietus ūdeņu attīrīšanu (naftas ķērājus) virszemes ūdeņu novadīšanai no ielām un laukumiem, tai skaitā publisko autonomvietņu klātnēm.

Risinājums	Vērtējums
Prasības meliorācijas un citas virszemes ūdens noteci	<p>+, T, V/I</p> <ul style="list-style-type: none"> • TIAN nosacījumi meliorācijas un citas virszemes ūdens noteces risinājumiem, samazināsies zemāko teritoriju applūšanas risku, kā arī vides piesārņojuma risku • Pozitīvi vērtējams, ka nav atļauta patvaļīga ciema nozīmes virszemes ūdensnoteku aizaudzēšana un/vai aizbēršana, kā arī to pārkārtošana drenāžā, izņemot, ja ir atbilstoši izstrādāts un saskaņots to pārbūves projekts. Jaunas būvniecības īstenošanas un/vai neatbilstošas apsaimniekošanas rezultātā nav pieļaujama melioratīvā un hidroloģiskā stāvokļa pasliktināšanās blakus esošajās zemes vienībās Pleikšņu ciemā un tai pieguļošajās teritorijās - Rēzeknes valstspilsētā un Rēzeknes novada lauku teritorijā.
Aizsargjoslas un citi teritorijas izmantošanas aprobežojumi	<p>+, N, V/I</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aizsargjoslu nosacījumi (t.sk. virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu minimālie platumi) atstās netiešu pozitīvu ietekmi vidējā un ilgtermiņā uz ūdensobjektu kvalitāti.

Tabula 6 Risinājumu ietekmes uz virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojumu un plūdu riskiem novērtējums

6. RISINĀJUMI BŪTISKĀKO IETEKMJU NOVĒRŠANAI UN SAMAZINĀŠANAI

Ieteikumi, lai novērstu vai mazinātu Pleikšņu ciema LP īstenošanas ietekmes uz vidi, **sagatavoti jau plānošanas dokumenta izstrādes stadijā** un līdz ar to jau **ir iestrādāti Pleikšņu ciema LP 1.redakcijā**. Risinājumi iekļauj gan lokālplānojumā iestrādātās *rekomendācijas (ailē “Vai risinājums iestrādāts Pleikšņu ciema LP” ir norādīts vai ieteikums ir ņemts vērā un risinājums ir iestrādāts, vai ir daļēji iestrādāts, vai nav iestrādāts), gan ieteikumus, kas ņemami vērā lokālplānojuma īstenošanas etapā, projektējot un pārbūvējot un vai izbūvējot Pleikšņu ciema transporta, inženiertehnisko un labiekārtojuma infrastruktūru (ailē “Vai risinājums iestrādāts Pleikšņu ciema LP” ir iekļauta atbilstoša norāde) [Tabula 7 Risinājumi, lai samazinātu būtiskas ietekmes uz vidi](#)*

Veicot Pleikšņu ciema LP SIVN, plānošanas dokumentā netika konstatētas izslēdzošas ietekmes, līdz ar to zemāk [Tabula 7 Risinājumi, lai samazinātu būtiskas ietekmes uz vidi](#) uzskaitītie risinājumi ir vērtējami kā ieteikumi turpmākai ietekmes mazināšanai un vides situācijas uzlabošanai, salīdzinoši ar esošo stāvokli.

Nr. Ieteikumi ietekmes mazināšanai	Skaidrojums	Vai risinājums iestrādāts Pleikšņu ciema LP?
1.	<p>Noteikt šādu prasību ir būtiski, lai saglabātu labu atmosfēras gaisa, ūdens u.c. kvalitāti (atbilstoši normatīviem), nepaaugstinātu kopējo vides trokšņa līmeni apkārtnes vēsturisko dzīvojamās un publiskās apbūves teritoriju iedzīvotājiem, kā arī nepasliktinātu kopējo vides kvalitāti gan Pleikšņu ciemā, gan blakus esošajā Rēzeknes valstspilsētā.</p>	Iekļauts. TIAN 7.punkts.
2.	<p>Lai izvairītos no iespējamiem vides riskiem, pārņemot Rēzeknes novada teritorijas noteikto funkcionālo zonu atļauto izmantošanu, jāizslēdz ciema attīstībai kā privātmāju dzīvojamajai videi nevēlamas un traucējošas izmantošanas.</p>	Iekļauts. TIAN 5.punkts.
3.	<p>Kaut arī ar lokālpilnojumu netiek plānotas (noteiktas) jaunas Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R), nepieciešams noteikt ierobežojumus esošajām R teritorijām, aizliedzot vides kvalitāti pasliktinošu uzņēmumu darbību.</p>	Iekļauts. TIAN 58.punkts.

Nr. Ieteikumi ietekmes mazināšanai	Skaidrojums	Vai risinājums iestrādāts Pleikšņu ciema LP?
izrakteņu ieguve (13004), Atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve (13005), izņemot dalīto atkritumu savākšanas laukumus un punktus, u.tml. vides kvalitāti pasliktinošu uzņēmumu darbība.		
4. Lai aizsargātu jūtīgo no piesārņojuma saldūdens biotopi, nav atļauta nekāda veida notekūdeņu, tai skaitā notekūdeņu attīrīšanās ietaisēs attīrītu sadzīves notekūdeņu novadīšana Kovšupē, posmā pirms īpaši aizsargājams saldūdens biotops " <i>Upju straujtecēs un dabiski upju posmi</i> " (ES klasifikācijas kods 3260, identifikācijas Nr.338916).	Preventīvi jānosaka pasākumi, kas izslēgtu piesārņojuma risku jūtīgajam saldūdens biotopam.	Iekļauts. TIAN 63. punkts.
5. Pastiprināt prasības esošo un jaunbūvējamo dzīvojamo un citu ēku siltumapgādes iekārtām.	Lai saglabātu labu gaisa kvalitāti gan Pleikšņu ciema, gan blakus esošās Rēzeknes valstspilsētas teritorijā, ir nepieciešams ierobežot jaunu videi nedraudzīgu sadedzināšanas iekārtu uzstādīšanu individuālajās mājāsaimniecībās, tos aizstājot ar centralizētiem vai videi draudzīgiem un bezemisiju siltumapgādes risinājumiem, kā arī veicināt esošo siltumapgādes iekārtu nomaiņu uz efektīvākām un videi draudzīgākām.	Dalēji iekļauts. TIAN 64. punkts.
6. TIAN noteikt prasības decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanai.	Ņemot vērā, ka pašreizējā situācijā Pleikšņu ciema blīvā apbūve izmanto lokālos ūdens apgādes avotus (akas, spices) un lokālos kanalizācijas risinājumus, līdz iespējai pieslēgties pie centralizētajiem sadzīves notekūdeņu kanalizācijas tīkliem (līdz to plānotajai izbūvei Pleikšņu LP teritorijā), lai pēc iespējas novērstu vides un iedzīvotāju veselības riskus neattīrītu notekūdeņu nonākšanai	Iekļauts. TIAN 60., 61., 62. punkti.

Nr.	Ieteikumi ietekmes mazināšanai	Skaidrojums	Vai risinājums iestrādāts Pleikšņu ciema LP?
		gruntsūdeņos un lokālajos ūdensapgādes avotos, būtiski ir TIAN noteikt papildus prasības decentralizēto sistēmu apsaimniekošanai.	
7.	Noteikt saistošas prasības ciema virszemes noteces sakārtošanai, meliorācijas sistēmas un citu virszemes noteces objektu uzturēšanai, pārbūvei un/vai izbūvei.	Pleikšņu ciema virszemes noteces sliktais tehniskais stāvoklis un neatbilstoša apsaimniekošana, kas izraisa zemāko teritoriju applūšanu un vides riskus piesārņojumam nonākt virszemes un pazemes ūdeņos.	Iekļauts. TIAN nodaļa 3.2.2. Meliorācijas sistēmas un citas virszemes noteces, 33.-41. punkti.
8.	Veikt ciema nozīmes virszemes ūdensnoteku apsekošanu un detalizētu hidroloģiskā režīma tehnisko izpēti, piesaistot meliorācijas sistēmu projektēšanas jomā sertificētu būvspeciālistu.	Nav pieejamas aktuālas informācijas par ciema teritorijā esošajām ciema nozīmes virszemes ūdensnoteku (novietojums, tehniskais stāvoklis u.c.) Nepieciešama detalizēta izpēte.	Daļēji iekļauts. Iekļauta Paskaidrojuma rakstā kā rekomendācija pašvaldībai pie lokālpilnvarotāja īstenošanas.
9.	Ievērot prasību plānotajās publiskās autonomvietnēs ierīkot automobiļu ar alternatīvo piedziņu uzlādes stacijas/punktus.	Lai arī šādu uzlādes staciju ierīkošana ir visā teritorijā atļautā izmantošana, cilvēku veselībai un apkārtējai videi drošu transporta enerģijas apriti var veicināt ievērojami aktīvāk, nosakot šādu prasību kā obligātu plānotajās publiskajās autonomvietnēs.	Iekļauts. TIAN 29. punkts.
10.	Paredzēt cieto segumu un prasības lietusūdeņu novadīšanai, pārbūvējot un izbūvējot ielas un publiskajās transportlīdzekļu novietnēs.	Lai izvairītos no grunts un gruntsūdeņu piesārņojuma riska, nepieciešams iekļaut nosacījumus TIAN nodaļā "Prasības transporta infrastruktūrai" cietā seguma nodrošināšanai, izbūvējot vai pārbūvējot ielas (nosakot ielu kategorijas, attiecībā uz kurām piemērojama prasība), un iekļaut nosacījumus, kurās transportlīdzekļu novietnēs (t.sk., atklātās) nepieciešams nodrošināt cieto segumu.	Iekļauts. TIAN 10.-16. punkti.

Tabula 7 Risinājumi, lai samazinātu būtiskas ietekmes uz vidi

7. ĪSS IESPĒJAMO ALTERNATĪVU IZVĒLES PAMATOJUMS UN SIVN IZSTRĀDES BŪTISKĀKĀS PROBLĒMAS

7.1. Alternatīvas un to izvēles pamatojums

Izstrādājot Pleikšņu ciema LP tika identificēti un dokumentēti vairāki alternatīvi teritorijas plānošanas un/vai attīstības risinājumi. Tā kā Pleikšņu ciema LP redakcija un Vides pārskats tika sagatavoti vienlaicīgi, jau izstrādes procesā tika izvērtēti alternatīvie teritorijas attīstības priekšlikumi un plānošanas dokumentā iestrādāti risinājumi ar iespējami nebūtiskāko ietekmi uz vidi. Izvēloties alternatīvu, ņemts vērā **pamatprincips - alternatīvai jābūt iespējamai/ īstenojamai/ reālistiskai un jānodrošina plānošanas dokumenta mērķa – “RADĪT PRIEKŠNOTEIKUMUS PLEIKŠŅU CIEMA TERITORIJAS ILGTSPĒJĪGAI IZMANTOŠANAI UN PIEVILCĪGAS DZĪVES VIDES VEIDOŠANAI CIEMA VIDĒ, PAREDZOT TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBU UN TEHNISKĀS INFRASTRUKTŪRAS SAKĀRTOŠANU” sasniegšana.**

Lokālpilnošanas izstrādes procesā, identificējot un izvērtējot alternatīvas tika uzdoti jautājumi, kas palīdzēja pārbaudīt, vai pastāv īstenojami alternatīvie veidi mērķa sasniegšanai:

- *Vieta: vai plānoto risinājumu ir iespējams īstenot citā vietā vai noteikt alternatīvu “maršrutu” vai izvietojumu (piem., ielu un inženiertīklu izvietojumam)?*
- *Novietojums: vai tajā pašā teritorijā ir iespējama alternatīva ar atšķirīgu telpisko novietojumu?*
- *Tehniskais izpildījums: vai plānu vai projektu var īstenot citā veidā, piemēram, izmantojot risinājumus ar mazāku ietekmi uz vidi?*
- *Pakāpeniska īstenošana: vai ir iespējams īstenot plānu, nodrošinot atšķirīgu secību vai īstenošanas laikus tā etapiem?*
- *Programma: vai ir cita iespējamā rīcību kombinācija, kas var nodrošināt mērķa sasniegšanu?*
- *Sinerģijas un citi faktori: vai plānošanas dokumentam kopumā vai konkrētam pasākumam/risinājumam/rīcībai ir alternatīvas, kas nodrošinās sinerģijas un ņems vērā citas nākotnes stratēģiskās prioritātes?*

Lokālpilnošanas izstrādē tika identificēti iespējamo attīstības alternatīvu veidi, kas izriet no piedāvāto grozījumu jautājumiem (Darba uzdevuma Pleikšņu LP izstrādei): **I Ūdenssaimniecības attīstības alternatīvas, II Labiekārtojuma attīstības alternatīvas, III Funkcionālā zonējuma un TIN alternatīvas**

I ŪDENSSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBAS ALTERNATĪVAS

Pleikšņu ciema nodrošināšana ar centralizēto ūdensapgādi un sadzīves notekūdeņu kanalizāciju perspektīvā ir viens no svarīgākajiem ciema un pastāvīgas savrupmāju apbūves attīstības nosacījumiem, līdz ar to izstrādes procesā tikai izskatītas un izvērtētas vairākas (4) ūdenssaimniecības attīstības alternatīvas.

1.alternatīva - “Pleikšņu ciema centralizētās ūdensapgādes un sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēmas izveide lokālpilnošanas teritorijā. NAI attīrīto notekūdeņu novadīšana Kovšupītē”.

2.alternatīva - “Pieslēgums pie Rēzeknes pilsētas centralizētās ūdensapgādes un sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēmas”.

3.alternatīva - “Pieslēgums pie Rēzeknes pilsētas centralizētās ūdensapgādes sistēmas. Atsevišķas centralizētās sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēmas izveide” (NAI būvniecība Rēzeknes novada Ozolaines pagasta vēsturiskajā ražošanas teritorijā).

4.alternatīva - “Pieslēgums pie Rēzeknes pilsētas centralizētās ūdensapgādes sistēmas. Teritoriāli dalīta sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēma” (Pleikšņu ciema Z daļā pieslēgums pie Rēzeknes centralizētās sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēmas. Pārējā Pleikšņu teritorijā pieslēgums pie 3. alternatīvā plānotās NAI Rēzeknes novada Ozolaines pagasta vēsturiskajā ražošanas teritorijā).

Lokālpilnvarotāja ūdenssaimniecības attīstības priekšlikuma izstrādes kompetencē un detalizācijas pakāpē (M 1: 10 000) nav izvēlēties konkrētu ūdenssaimniecības attīstības alternatīvu. Vērtējot no vides risku viedokļa, **izslēdzama ir 1.alternatīvas - NAI būvniecība Pleikšņu ciema ar notekūdeņu novadīšanu Kovšupē**, jo tā izraisītu būtiskus riskus jūtīgā saldūdens biotopa kvalitātei un pastāvēšanai. **Turpmākajā plānošanas procesā pašvaldība izvērtēs Pleikšņu ciema ūdenssaimniecības attīstības alternatīvas un izvēlēsies īstenošanai tehniski – ekonomiski pamatotāko un vismazāk vides riskus izraisošo alternatīvu, kas ir visoptimālāk īstenojama īstermiņā un vidējā termiņā.** Atbilstoši izvēlētajai alternatīvai, tiks izstrādāts tehniskais projekts ar detalizētu tehnisko risinājumu (ūdensvadu, spiedvadu un pašteces kanalizācijas vadu, sūkņu staciju u.c. nepieciešamo inženiertīklu izvietojumu), finansiālo līdzekļu aprēķinu u.tml.

II LABIEKĀRTOJUMA ATTĪSTĪBAS ALTERNATĪVAS

Pleikšņu ciema labiekārtojuma infrastruktūras attīstības kontekstā tika izskatītas divas alternatīvas

1.alternatīva - saglabāt individuālos labiekārtojuma risinājumus (pēc būtības individuāli katram savā zemes vienībā), labiekārtot ielu telpu un tās elementus.

2.alternatīva - brīvajos pašvaldības nekustamos īpašumus attīstīt ciema publiskās ārtelpas teritorijas - Pleikšņu publisko centru ar "Bočku" kalnu, ciema apkaimju atpūtas vietas ("Rožleju dārzs", "Uzvaras dārzs", "Dainas dārzs", "Zvaigznes dārzs", "Veselības dārzs", "Dzintara dārzs", "Dzirksteles dārzs", "Pleikšņu dārzs"), publiskās autonomvietnes, dalīti vāktu atkritumu savākšanas laukumus u.c. publiski pieejamu infrastruktūru. Labiekārtot ielu telpu un tās elementus.

Izvēlēta 2.alternatīva veidot publiski pieejamas Pleikšņu ciema aktīvās un pasīvās atpūtas teritorijas un infrastruktūru (publiskās autonomvietnes, atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru u.c.). Pašvaldībai, iesaistot ciema un apkaimju iedzīvotāju kopienas, pakāpeniski attīstīt funkcionālu, drošu, pieejamu (arī jaunajām māmiņām, cilvēkiem ar kustību traucējumiem) un estētisku ciema vidi visām iedzīvotāju vecuma un mobilitātes grupām, funkcionālā sasaistē ar blakus esošās Rēzeknes pilsētas labiekārtojuma teritorijām un objektiem.

III FUNKCIONĀLĀ ZONĒJUMA UN TIN ALTERNATĪVAS

Funkcionālā zonējuma un TIN teritoriju grozīšana neietilpa primārajos Pleikšņu LP izstrādes uzdevumos, bet tikai pakārtoti galvenajam ciema satiksmes, tehniskās un labiekārtojuma infrastruktūras attīstības un sakārtošanas mērķim. Pie Pleikšņu LP 1.0 redakcijas izstrādes izskatītas vairākas alternatīvas.

1.alternatīva - pārņemt lokālpilnvarotāja teritorijā spēkā esošā Rēzeknes novada teritorijas plānojumā noteiktās funkcionālās zonas, TIN un tajās noteikto atļauto izmantošanu. Saglabāt teritorijas plānojumā noteiktās Lauksaimniecības teritorijas (L1), neparedzot tajās blīvas savrupmāju apbūves attīstību perspektīvē.

2.alternatīva - veidot lokālpilnvarotāja teritorijā jaunas funkcionālā zonējuma apakšzonas, pārņemt spēkā esošajā Rēzeknes novada teritorijas plānojumā noteiktās TIN teritorijas un veidot jaunas TIN, atbilstoši aktuālajiem plānošanas jautājumiem.

3.alternatīva - pārņemt lokālpilnvarotāja teritorijā spēkā esošā Rēzeknes novada teritorijas plānojumā noteiktās funkcionālās zonas un tajās noteikto atļauto izmantošanu, izslēdzot ar Pleikšņu ciema attīstību kā mierīgu privātmāju dzīvojamo vidi nesaistītās un traucējošās izmantošanas, kā piemēram *Rindu māju apbūve (11005)*, *Daudzdzīvokļu māju apbūve (11006)*, *"Smaigās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūve (13002)"*, *"Atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve (13005)"*, *Derīgo izrakteņu ieguve (13004)* u.c.. Iekļaut, ka esošajās Rūpnieciskās apbūves teritorijās (R) atļauti tikai C kategorijas uzņēmumi ar nebūtisku ietekmi uz vidi. Grozīt teritorijas plānojumā noteiktās Lauksaimniecības teritorijas (L1) uz Savrupmāju apbūves teritorijām (DzS1), paredzot tajās blīvas savrupmāju apbūves attīstību perspektīvē.

Pārņemt spēkā esošajā Rēzeknes novada teritorijas plānojumā noteiktās TIN teritorijas un veidot jaunas TIN, atbilstoši aktuālajiem plānošanas jautājumiem.

Izvērtējot minētās alternatīvas, ņemot vērā Pleikšņu ciema izstrādes mērķi un prioritāri risināmos uzdevumus un to, ka pašvaldībā perspektīvē plāno ieguldīt nozīmīgas finansiālās investīcijas centralizētās sadzīves notekūdeņu kanalizācijas un ūdensapgādes sistēmas izveidei Pleikšņu ciemā, kas ir pieprasīta dzīves vieta Rēzeknes valstspilsētas tiešā tuvumā, **kā 1.0 redakcijā iekļaujamā tika izvēlēta 3.alternatīva**, kurā tiek plānota pašreizējo Lauksaimniecības teritorija (L1) (galvenokārt ciema dienvidu daļā) rezervēšana perspektīvajam savrupmāju apbūves mērķim.

7.2. SIVN izstrādes būtiskākās problēmas

SIVN tika izstrādāts, analizējot pieejamo informāciju un izvērtējot Pleikšņu ciema LP 1.0 redakcijā ietvertos risinājumus. Vides pārskata projekta redakcijas sagatavošanas laikā **netika konstatētas būtiskas problēmas**.

8. IESPĒJAMIE KOMPENSĒJOŠIE PASĀKUMI

Atbilstoši likumā “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” noteiktajam kompensējošie pasākumi ir jāparedz tādos gadījumos, ja plānošanas dokumenta īstenošana var negatīvi ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) vai Latvijā sastopamās Eiropas Savienības prioritārās sugas vai biotopus šajās teritorijās. Šādus kompensējošos pasākumus veic, lai nodrošinātu paredzētās darbības veikšanas vai plānošanas dokumenta īstenošanas negatīvo ietekmju līdzsvarošanu un teritorijas vienotības (viengabalainības) aizsardzību un saglabāšanu.

Tā kā Pleikšņu ciema LP neskar nevienu no Natura 2000 teritorijām, **nav konstatēts, ka būtu nepieciešami kompensējošie pasākumi** likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” izpratnē.

9. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS IESPĒJAMĀS BŪTISKĀS PĀRROBEŽU IETEKMES

Īstenojot Pleikšņu ciema LP, nav sagaidāma būtiska pārrobežu ietekme.

10. PAREDZĒTIE PASĀKUMI MONITORINGA NODROŠINĀŠANAI

MK noteikumi Nr.157 nosaka nepieciešamību veikt lokālpilnošuma īstenošanas monitoringu. Veicot monitoringu, tiks konstatēta Pleikšņu ciema LP īstenošanas tiešā vai netiešā ietekme uz vidi, iepriekš neparedzētā ietekme uz vidi Vides pārskatā, kā arī, ja nepieciešams, veikti grozījumi plānošanas dokumentā.

Lai detalizētāk konstatētu lokālpilnošuma īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Rēzeknes novada pašvaldībai vismaz vienu reizi plānošanas periodā jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (elektroniski) VPVB noteiktajā termiņā. Monitoringa ziņojumā apkopo pieejamo informāciju un ietver vismaz ar plānošanas dokumenta īstenošanu saistīto vides stāvokļa izmaiņu un to tendenču raksturojumu. Lokālpilnošuma monitoringa ziņojumu var apvienot ar Teritorijas plānošanas monitoringa ziņojumu.

Lokālpilnošuma īstenošanas monitoringa ziņojumu vismaz vienu reizi plānošanas periodā (2029. gadā), vēlams, izstrādāt, ņemot vērā VPVB ieteicamos metodiskos norādījumus, ziņojuma formu un ņemot vērā indikatorus (*Tabula 8 Rekomendētie monitoringa indikatori*), kas atvieglos plānošanas dokumenta ietekmes uz apkārtējo vidi izvērtēšanu. Vadoties no labas pārvaldības prakses un lietderības apsvērumiem, rekomendējams pašvaldībai izvērtēt iespējas monitoringa ziņojumu apvienot ar plašākas apkārtnes/novada teritorijas plānošanas monitoringu.

Nr.	Indikators (mērvienība)	Avots
1.	Stacionāro piesārņojuma avotu skaits un emisiju gada apjoms	Vienotā vides informācijas sistēma (VVIS) pārskats "2-Gaiss"
2.	Individuālo alternatīvās enerģijas apgādes iekārtu skaits	Būvvalde
3.	Automobiļu ar alternatīvo piedziņu uzlādes staciju/individuālā elektrotransporta uzlādes punktu skaits	Būvvalde
4.	Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamo biotopu platība (ha)	DAP
5.	Reģistrēto decentralizēto iekārtu skaits, noslēgtie līgumi par hermētiskā krājrezervuāra izvešanu ar operatoriem, kas saņēmuši attiecīgās atļaujas	Pašvaldība Operatoru dati
6.	Ūdens kvalitāte lokālajās ūdens ņemšanas vietās	Pašvaldība Vides institūciju dati
7.	Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu skaits, degradētās teritorijas	Informācija par piesārņotām un potenciāli piesārņotām vietām: LVĢMC Vides institūciju dati Pašvaldība
8.	Pieslēgumu skaits centralizētajai sadzīves notekūdeņu kanalizācijai	Pašvaldība, Būvvalde SIA "Rēzeknes Ūdens"
9.	Pieslēgumu skaits centralizētajai ūdensapgādei	Pašvaldība, Būvvalde SIA "Rēzeknes Ūdens"
10.	Notekūdeņu apjoms	Vienotā vides informācijas sistēma (VVIS) pārskats "2-Ūdens"
11.	Atkritumu apsaimniekošana (dalīti vākto atkritumu laukumu skaits, dalīti vākto atkritumu apjoms, noslēgtu līgumu skaits ar atkritumu apsaimniekotāju u.c.)	Pašvaldība, Būvvalde Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmuma dati
13.	Paaugstinātam vides trokšņa piesārņojumam pakļauto iedzīvotāju skaits, teritoriju, iedzīvotāju iesniegumi, ziņojumi	Stratēģiskās trokšņa kartes, VSIA "Latvijas valsts ceļi" Pašvaldība, Būvvalde

Tabula 8 Rekomendētie monitoringa indikatori

11. KOPSAVILKUMS

Atbilstoši VPVB 21.06.2021. lēmumam Nr. 4-02/61 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanu", lai novērtētu Pleikšņu ciema LP īstenošanas iespējamo būtisko ietekmi uz vidi, plānošanas dokumentam veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (SIVN), kura ietvaros sagatavots Vides pārskats. SIVN sastāvu un izstrādes kārtību nosaka MK noteikumi Nr.157.

Pleikšņu ciema LP ir sagatavots atbilstoši Rēzeknes novada domes 15.04.2021. lēmumam "Par Rēzeknes novada Ozolaines pagasta Pleikšņu ciema teritorijas lokālplānojuma, ar kuru groza teritorijas plānojumu, izstrādes uzsākšanu" (prot. Nr.8, 31.§). Pleikšņu ciema LP sastāv no 4 savstarpēji saistītām daļām: **Paskaidrojuma raksts** (1. un 2.sējums ar pielikumiem), **Grafiskās daļa** (kartes M 1: 10 000 "Lokālplānojuma teritorijas funkcionālais zonējums", "Sarkano līniju plāns", "Ielu šķērsprofili", saistošs statuss), **Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi** (TIAN, saistošs statuss) un Pārskats par lokālplānojuma izstrādi (dokumentācija).

Lokālplānojums ir **ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments**. Pēc apstiprināšanas un spēkā stāšanās tas kļūs par **pamatu turpmākai Rēzeknes novada Ozolaines pagasta Pleikšņu ciema teritorijas attīstībai - pakāpeniskai satiksmes, inženiertehniskās un labiekārtojuma infrastruktūras sakārtošanai, iedzīvotāju dzīves vides kvalitātes paaugstināšanai un ietekmes uz vidi mazināšanai**.

Vides pārskatā tika noteikta, aprakstīta un novērtēta Pleikšņu ciema LP **risinājumu** īstenošanas **ietekme uz vidi**, izvērtējot lokālplānojuma izstrādes pamatojumu, mērķi un darba uzdevumus, kā arī lokālplānojuma īstenošanas ietekmes teritorijas.

Netiek paredzēts "0" variants, kad netiek izstrādāts Pleikšņu ciema LP, jo tad netiktu ievēroti hierarhiski augstākās - Rēzeknes valstspilsētas un Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2035.gadam un Rēzeknes novada teritorijas plānojumi uzstādījumi ciema vides infrastruktūras sakārtošanai un tiktu liegta pašvaldības un privātpersonu nekustamo īpašumu attīstība. Lokālplānojuma un Vides izstrādes pārskata gaitā tika identificēti iespējamo attīstības alternatīvu veidi, kas izriet no Pleikšņu ciema LP izstrādes prioritārā mērķa un uzdevumiem jeb **Ūdenssaimniecības attīstības alternatīvas, Labiekārtojuma alternatīvas un Funkcionālā zonējuma un TIN alternatīvas**. Plānošanas dokumenta 1.0 redakcijā izvēlētas alternatīvas (risinājumi), kas atbilst izstrādes Darba uzdevumiem un izslēdz iespējamu būtisku vides risku rašanos.

Tā kā lokālplānojums neskar nevienu no Natura 2000 teritorijām, **nav konstatēts, ka būtu nepieciešami kompensējošie pasākumi** likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" izpratnē.

Īstenojot Pleikšņu ciema LP, **nav sagaidāma būtiska pārrobežu ietekme**.

Pleikšņu ciema LP īstenošanas sekas, tiks novērtētas veicot plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringu vismaz vienu reizi plānošanas periodā (2029. gadā). Ņemot vērā izvērtētā plānošanas dokumenta saturu un tā ietekmes novērtējumu, Vides pārskatā ir rekomendēti monitoringa indikatori.

Plānošanas dokumentā nav identificēti tādi risinājumi, kas radītu vērā ņemamu atmosfēras gaisa, augsnes, grunts, virszemes un pazemes kvalitātes, vides trokšņa situācijas pasliktināšanos. Kopumā izstrādātā Pleikšņu ciema LP redakcija vērtējama pozitīvi, lokālplānojumā plānotā ciema satiksmes, inženiertehniskās, tai skaitā plānotā ūdenssaimniecības attīstība un labiekārtojuma infrastruktūras sakārtošana veicinās arī kopējā vides stāvokļa uzlabošanu, salīdzinoši ar esošo. Netiek prognozētas būtiskas negatīvas ietekmes uz vides kvalitāti.

Pasūtītājs: **Rēzeknes novada pašvaldība**
Projekta izstrādes speciālisti: Tatjana Kārklīniece, Inga Ūsāne, Edgars Blinovs,
Eva Proveja u.c.
Kontakti: Atbrīvošanas aleja 95a, Rēzekne, LV-4601, e-pasts:
info@rezeknesnovads.lv, www.rezeknesnovads.lv

Izpildītājs: **SIA "Reģionālie projekti"**
Projekta izstrādes komanda: Santa Pētersone, Ivo Narbutis, Laura Dimitrijeva,
Jānis Ozols, Vita Jūmtiņa, Sanita Fazilova, Līna Dimitrijeva, Laine Šildere u.c.
Kontakti: Rūpniecības iela 32b – 2, Rīga, LV – 1045, tel.: +371 67320809,
birojs@rp.lv, www.rp.lv

